Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

4 октомври 2024 година*

„Обжалване — Конкуренция — Картели — Пазар на арматурна стомана — Решение на Европейската комисия за установяване на нарушение на член 65 ВС въз основа на Регламент (ЕО) № 1/2003 след изтичане на срока на действие на Договора за ЕОВС — Решение, взето след отмяната на предходни решения — Провеждане на ново изслушване в присъствието на органите по конкуренция на държавите членки — Право на защита — Принцип на добра администрация — Изискване за безпристрастност — Разумен срок — Задължение за мотивиране — Пропорционалност — Принцип ne bis in idem — Възражение за незаконосъобразност — Отегчаващи обстоятелства — Повторност на нарушението — Смекчаващи обстоятелства — Равно третиране“

По дело C-31/23 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 19 януари 2023 г.,

Ferriere Nord SpA, установено в Озопо (Италия), представлявано от B. Comparini, G. Donà и W. Viscardini, avvocati,

жалбоподател,

като другите страни в производството са:

Европейска комисия, представлявана от G. Conte, P. Rossi и C. Sjödin, подпомагани от M. Moretto, avvocato,

ответник в първоинстанционното производство,

Съвет на Европейския съюз, представляван от E. Ambrosini и O. Segnana,

встъпила страна в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (шести състав),

състоящ се от: T. von Danwitz, председател на състава, P. G. Xuereb (докладчик) и A. Kumin, съдии,

генерален адвокат: N. Emiliou,

* Език на производството: италиански.

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 С жалбата си Ferriere Nord SpA иска главно отмяна на решение на Общия съд на Европейския съюз от 9 ноември 2022 г., Ferriere Nord/Комисия (T-667/19, наричано по-нататък „обжалваното решение“, EU:T:2022:692), с което Общият съд отхвърля жалбата му с главно искане за отмяна на Решение C(2019) 4969 final на Комисията от 4 юли 2019 година относно нарушение на член 65 от Договора за ЕОВС (дело AT.37956 — Арматурна стомана (наричано по-нататък „спорното решение“) в частта, която се отнася до него. При условията на евентуалност това предприятие иска, от една страна, отмяна на обжалваното решение в частта, в която е отхвърлено неговото направено при условията на евентуалност искане за частична отмяна на спорното решение, и от друга страна, частична отмяна на това решение, както и намаляване на наложената му глоба.

Правна уредба

Регламент (ЕО) № 1/2003

2 Член 7 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове [101 и 102 ДФЕС] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167), озаглавен „Установяване и прекратяване на нарушение“, предвижда в параграф 1:

„Когато Комисията, действайки по внесена жалба или по собствена инициатива, установи, че е налице нарушение на член [101] или [102 ДФЕС], тя може чрез решение да задължи съответните предприятия и сдружението на предприятия да прекратят нарушението. За тази цел тя може да им наложи всякакви поведенчески или структурни принудителни мерки, които са съразмерни на извършеното нарушение и са необходими за действителното прекратяване на нарушението. Структурни мерки могат да се налагат само когато няма поведенческа мярка, която да е равностойна по своя ефект, или когато такава равностойна по своя ефект поведенческа мярка би била в по-голяма тежест на съответното предприятие, отколкото структурната мярка. В случай че Комисията има законен интерес да направи това, тя може също така да установи, че в миналото е извършено нарушение“.

3 Член 14 от този регламент, озаглавен „Консултативен комитет“, гласи:

„1. Комисията се допитва до Консултативния комитет по ограничителни практики и господстващо положение, преди да вземе всяко решение по членове 7, 8, 9, 10, 23, член 24, параграф 2 и член 29, параграф 1.

2. За обсъждането на отделните казуси консултативният комитет се състои от представители на органите по конкуренция на държавите членки. […]

[…]

5. Комисията максимално ще взима под внимание становището, внесено от консултативния комитет. Тя информира комитета за начина, по който е взето предвид неговото становище.

[…]“.

4 По силата на член 23, параграф 2, буква а) от посочения регламент Комисията може с решение да налага санкции на предприятия и на сдружения на предприятия, когато умишлено или поради небрежност нарушават член 101 ДФЕС или член 102 ДФЕС.

5 Член 25 от същия регламент, озаглавен „Давност за налагане на санкции“, гласи:

„1. Правомощията, предоставени на Комисията с членове 23 и 24, подлежат на следните давностни срокове:

а) три години за нарушения на разпоредбите, свързани с искания за информация или с извършване на проверки;

б) пет години за всички останали нарушения.

2. Давностният срок започва да тече от деня, в който е извършено нарушението. Въпреки това, в случай на продължени или повторни нарушения, давностният срок започва да тече в деня, в който нарушението е спряло.

3. Всяко действие, предприето от Комисията или от органа по конкуренция на държава членка с цел извършване на проучване или производство във връзка с нарушение, прекъсва давността за налагане на глоби или периодични санкционни плащания. Давността се прекъсва ефективно от датата, на която за предприетите действия е уведомено поне едно от предприятията или сдруженията на предприятия, които са участвали в нарушението. Действия, с които се прекъсва давността, включват по-специално следното:

а) писмени искания за информация, изпратени от Комисията или от органа по конкуренция на държава членка;

б) писмени пълномощни за извършване на проверки, издадени от Комисията на нейни длъжностни лица или от органа по конкуренция на държава членка;

в) образуване на производство от Комисията или от органа по конкуренция на държава членка;

г) нотифициране за предявените възражения на Комисията или на органа по конкуренция на държава членка.

4. Прекъсването на давността се прилага за всички предприятия или сдружения на предприятия, които са участвали в нарушението.

5. С всяко прекъсване започва да тече нов давностен срок. Въпреки това давностният срок изтича най-късно в деня, в който изтича период, равен на два пъти давностния срок, без Комисията да е наложила санкция или периодично санкционно плащане. Този период се удължава със срока, през който давността е спряна по реда на параграф 6.

6. Давността за налагане на глоби или периодични санкционни плащания спира да тече през времето, през което решението на Комисията е предмет на производство, образувано пред Съда на Европейските общности“.

6 Член 27 от Регламент № 1/2003, озаглавен „Изслушване на страните, жалбоподателите и други лица“, предвижда:

„1. Преди да вземе решения, както е предвидено в членове 7, 8, 23 и член 24, параграф 2, Комисията предоставя на предприятията или на сдруженията на предприятия, ответни страни в производството пред Комисията, възможност да бъдат изслушани по въпросите, по които Комисията е предявила възражения. Комисията основава своите решения само на онези предявени възражения, по които засегнатите страни са имали възможност да изразят становище. Жалбоподателите се привличат за тясно сътрудничество по производството.

2. Правото на защита на засегнатите страни се съблюдава в хода на цялото производство. […]

3. В случай че Комисията сметне за необходимо, тя може да изслуша и други физически и юридически лица. Заявленията за изслушване от страна на такива лица се удовлетворяват, когато те докажат достатъчен интерес. Органите по конкуренция на държавите членки също могат да поискат от Комисията да изслуша други физически или юридически лица.

[…]“.

Регламент № 773/2004

7 Член 11, озаглавен „Право на изслушване“, от Регламент (ЕО) № 773/2004 на Комисията от 7 април 2004 година относно водените от Комисията производства съгласно членове [101] и [102 ДФЕС] (ОВ L 123, 2004 г., стр. 18; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 242), изменен с Регламент (ЕО) № 622/2008 на Комисията от 30 юни 2008 г. (ОВ L 171, 2008 г., стр. 3) (наричан по-нататък „Регламент № 773/2004“), предвижда:

„1. Комисията предоставя на страните, до които адресира изложение на възраженията си, възможност да бъдат изслушани преди провеждането на консултации с Консултативния комитет, посочен в член 14, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1/2003.

2. В решенията си Комисията разглежда само възражения, по които посочените в параграф 1 страни са могли да изразят становище“.

8 Член 12 от Регламент № 773/2004 гласи:

„1. Комисията предоставя на страните, до които е адресирала изложение на възраженията си, възможност да развият доводите си на устно изслушване, ако те са поискали това в писмените си изложения.

2. При подаване на своите заявления за постигане на споразумение обаче страните следва да потвърдят пред Комисията, че те биха поискали възможност да изложат своите аргументи на устно изслушване единствено ако изложението на възраженията не отразява съдържанието на техните заявления за постигане на споразумение“.

9 Член 13 от този регламент, озаглавен „Изслушване на други лица“, предвижда:

„1. Ако други физически или юридически лица, освен посочените в членове 5 и 11, подадат искане да бъдат изслушани и докажат наличието на достатъчен интерес, Комисията писмено ги информира за естеството и предмета на производството и определя срок, в който те могат писмено да изразят становищата си.

2. По целесъобразност Комисията може да покани лицата, посочени в параграф 1, да развият доводите си по време на изслушването на страните, до които е адресирано изложение на възраженията, ако въпросните лица са изискали това в писмените си бележки.

3. Комисията може да приканва всяко друго лице писмено да изрази становището си и да присъства на изслушването на страните, до които е адресирано изложение на възраженията. Комисията може да приканва такива лица да изразят становището си и по време на устното изслушване“.

10 Член 14 от посочения регламент, озаглавен „Провеждане на устното изслушване“, има следното съдържание:

„1. Устното изслушване се провежда от длъжностното лице, ръководещо устното изслушване при условията на пълна независимост.

2. Комисията поканва лицата, които трябва да бъдат изслушани, да присъстват на устното изслушване на определената от нея дата.

3. Комисията поканва органите на държавите членки в областта на конкуренцията да участват в устното изслушване. По същия начин тя може да покани да присъстват други длъжностни лица и държавни служители от други органи на държавите членки.

[…]“.

Известието от 2011 г.

11 Както следва от точка 1 от Известието на Комисията относно най-добрите практики за водене на производства, свързани с членове 101 и 102 от ДФЕС (ОВ C 308, 2011 г., стр. 6) (наричано по-нататък „Известието от 2011 г.“), основната му цел е да предостави практически насоки за производствата по прилагане на членове 101 и 102 ДФЕС.

12 Точка 6 от това известие предвижда, че считано от датата на публикуването му, то се прилага „за висящи и бъдещи дела“. Що се отнася до висящите дела, съгласно бележка под линия 16 от посоченото известие то се прилага „за всички етапи от процедурата, които предстои да започнат след публикуването“.

13 Съгласно точки 84, 86 и 109 от същото известие:

„(84) В изложението на възраженията ясно се указва дали Комисията възнамерява да наложи глоби на предприятията, ако възраженията бъдат потвърдени […]. В изложението на възраженията Комисията посочва съществените факти и правните въпроси, които могат да доведат до налагане на глоба, например продължителността и тежестта на нарушението, както и това, че то е извършено умишлено или поради небрежност. В изложението на възраженията се посочва също достатъчно точно, че определени факти могат да доведат до утежняващи обстоятелства и, доколкото е възможно, до смекчаващи обстоятелства.

[…]

(86) Ако Комисията възнамерява в своето окончателно решение да се отклони от фактическите или правните обстоятелства, посочени в изложението на възраженията, в ущърб на една или повече страни или ако Комисията възнамерява да вземе предвид допълнителни уличаващи доказателства, засегнатата страна или страни винаги получават възможност да представят по подходящ начин своето становище по този въпрос.

[…]

(109) Ако след издаването на изложението на възраженията бъдат установени нови доказателства, на които Комисията възнамерява да позове или ако Комисията възнамерява да промени своята правна оценка в ущърб на засегнатите предприятия, на въпросните предприятия се дава възможност да представят своите коментари по тези нови аспекти“.

Обстоятелства, предхождащи спора, и спорното решение

14 Обстоятелствата по спора са изложени в точки 1—31 от обжалваното решение:

„1 Жалбоподателят, Ferriere Nord SpA, е дружество по италианското право, осъществяващо дейност в сектора на арматурната стомана от април 1992 г.

А. Първо решение на Комисията (2002 г.)

2 В съответствие с член 47 ВС от октомври до декември 2000 г. Комисията на Европейските общности извършва проверки на италиански предприятия, производители на арматурна стомана, сред които е и жалбоподателят, и на сдружение на предприятия, Federazione Imprese Siderurgiche Italiane (Федерация на италианските металургични предприятия, наричана по-нататък „Федерацията“). В приложение на тази разпоредба тя им изпраща и искания за предоставяне на информация.

3 На 26 март 2002 г. Комисията образува производство по член 65 ВС и излага възражения на основание член 36 ВС (наричани по-нататък „изложението на възраженията“), връчени по-специално на жалбоподателя. Жалбоподателят отговаря на изложението на възраженията на 31 май 2002 г.

4 На 13 юни 2002 г. се провежда изслушване на страните в административното производство.

5 На 12 август 2002 г. Комисията отправя до същите адресати допълнителни възражения (наричани по-нататък „изложението на допълнителните възражения“) на основание член 19, параграф 1 от Регламент № 17 на Съвета от 6 февруари 1962 г., Първи регламент за прилагане на членове [81 ЕО] и [82 ЕО] (ОВ 13, 1962 г., стр. 204; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 3). В него тя пояснява позицията си относно продължаването на производството след изтичане на срока на действие на Договора за ЕОВС на 23 юли 2002 г. Жалбоподателят отговаря на изложението на допълнителните възражения на 20 септември 2002 г.

6 На 30 септември 2002 г. се провежда ново изслушване на страните в административното производство в присъствието на органите по конкуренция на държавите членки. То се отнася до предмета на изложението на допълнителните възражения, а именно правните последици от изтичането на срока на действие на Договора за ЕОВС за продължаването на производството.

7 В административното производство Комисията приема Решение C(2002) 5087 окончателен от 17 декември 2002 година относно производство по член 65 от Договора за ЕОВС (COMP/37.956 — Арматурна стомана) (наричано по-нататък „решението от 2002 г.“), адресирано до [Федерацията] и до осем предприятия, сред които е и жалбоподателят. В него тя констатира, че между декември 1989 г. и юли 2000 г. последните са участвали в единно, съставно и продължено нарушение (картел) на италианския пазар на арматурна стомана на пръти или на кангали (наричана по-нататък „арматурна стомана“), което има за цел или резултат определянето на цени и ограничаването на или контрола върху производството или продажбите в противоречие с член 65, параграф 1 ВС.

8 Комисията отбелязва, че жалбоподателят е участвал в нарушението в периода от 1 април 1993 г. до 4 юли 2000 г. На това основание тя му налага глоба в размер на 3,57 милиона евро. При определянето на този размер за глобата на жалбоподателя е приложено намаление от 20 % в съответствие с точка D, параграф 1 от Известие на Комисията относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер по дела във връзка с картели (ОВ C 207, 1996 г., стр. 4 […]“.), която предвижда възможност за предприятията, които сътрудничат на Комисията, като преди изпращането на изложение на възраженията ѝ предоставят данни, документи или други доказателства, способстващи установяването на извършеното нарушение, да бъде приложено намаление на размера на глобата спрямо сумата, която е трябвало да заплатят.

9 На 10 март 2003 г. жалбоподателят подава пред Общия съд жалба срещу решението от 2002 г. Общият съд отменя посоченото решение по отношение на жалбоподателя (решение от 25 октомври 2007 г., Ferriere Nord/Комисия, T-94/03, непубликувано, EU:T:2007:320) и другите предприятия адресати, с мотива че към момента на приемането му използваното правно основание, а именно член 65, параграфи 4 и 5 ВС, вече не е било в сила. Поради

това Комисията не е можела да черпи от тези разпоредби правомощия, за да установява и санкционира нарушение на член 65, параграф 1 ВС след изтичането на срока на действие на Договора за ЕОВС. Общият съд не е разгледал другите аспекти на това решение.

10 Решението от 2002 г. е влязло в сила по отношение на [Федерацията], която не е подала жалба пред Общия съд.

Б. Второ решение на Комисията (2009 г.)

11 С писмо от 30 юни 2008 г. Комисията уведомява жалбоподателя и останалите засегнати предприятия за намерението си да приеме ново решение, като поправи използваното правно основание. Освен това тя уточнява, че новоприетото решение ще се основава на доказателствата, представени в изложението на възраженията и в изложението на допълнителните възражения. По покана на Комисията жалбоподателят представя писмено становище на 1 август 2008 г.

12 С факсове от 24 юли и 25 септември 2008 г., а след това от 13 март, 30 юни и 27 август 2009 г. Комисията иска от жалбоподателя информация относно състава на акционерите и имущественото състояние на предприятието. Жалбоподателят отговаря на тези искания за предоставяне на информация съответно с електронни писма от 1 август и 1 октомври 2008 г., а след това от 18 март, 1 юли и 8 септември 2009 г.

13 На 30 септември 2009 г. Комисията приема Решение C(2009) 7492 окончателен относно производство по член 65 от Договора за ЕОВС (дело COMP/37.956 — Арматурна стомана, повторно приемане), адресирано до същите предприятия като решението от 2002 г., сред които е и жалбоподателят. Това решение е прието на основание на процесуалните норми на Договора за ЕО и на [Регламент № 1/2003]. То се основава на обстоятелствата, посочени в изложението на възраженията и в изложението на допълнителните възражения, и възпроизвежда по същество текста на и изводите в решението от 2002 г. По-специално остава непроменен размерът на наложената на жалбоподателя глоба, а именно 3,57 милиона евро.

14 На 8 декември 2009 г. Комисията приема решение за изменение, като в приложението към него са добавени липсващите в решението ѝ от 30 септември 2009 г. таблици с ценовите промени и са поправени номерираните препратки към тези таблици в осем бележки под линия.

15 На 19 февруари 2010 г. жалбоподателят подава жалба пред Общия съд срещу решението на Комисията от 30 септември 2009 г., съответно изменено (наричано по-нататък „решението от 2009 г.“). На 9 декември 2014 г. Общият съд намаля размера на наложената на жалбоподателя глоба на 3,42144 милиона евро, с мотива че през период от три години той не е участвал в компонента на картела, свързан с ограничаването на или контрола върху производството или продажбите, и отхвърля жалбата в останалата ѝ част (решение от 9 декември 2014 г., Ferriere Nord/Комисия, T-90/10, […], EU:T:2014:1035). Общият съд отменя частично решението от 2009 г. по отношение на друг от неговите адресати, намалява размера на глобата, наложена на трети от неговите адресати, и отхвърля останалите подадени жалби.

16 На 20 февруари 2015 г. жалбоподателят подава жалба пред Съда срещу решение от 9 декември 2014 г., Ferriere Nord/Комисия (T-90/10, […], EU:T:2014:1035). С решение от 21 септември 2017 г., Ferriere Nord/Комисия (C-88/15 P, EU:C:2017:716), Съдът отменя посоченото решение на Общия съд, както и решението от 2009 г., по-специално по отношение на жалбоподателя.

17 В решение от 21 септември 2017 г., Ferriere Nord/Комисия (C 88/15 P, EU:C:2017:716) Съдът заключава, че когато е прието решение на основание Регламент № 1/2003, производството, в което е прието това решение, трябва да е в съответствие с процесуалните норми, предвидени в този регламент, както и в [Регламент № 773/2004], дори производството да е започнало преди влизането им в сила.

18 Съдът обаче констатира, че в случая не може да се счита, че изслушването от 13 юни 2002 г., което е единственото проведено по съществото на делото, е в съответствие с процесуалните изисквания във връзка с приемането на решение на основание Регламент № 1/2003, тъй като органите по конкуренция на държавите членки не са участвали.

19 Съдът стига до извода, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че Комисията не е била длъжна преди приемането на решението от 2009 г. да организира ново изслушване, тъй като предприятията вече са имали възможност да представят устни становища по време на изслушванията от 13 юни и 30 септември 2002 г.

20 В решение от 21 септември 2017 г., Ferriere Nord/Комисия (C-88/15 P, EU:C:2017:716) Съдът припомня, че е от голяма важност провеждането по искане на съответните страни на изслушване, на което са поканени органите по конкуренция на държавите членки, поради което пропускът да бъде проведено такова изслушване, представлява съществено процесуално нарушение.

21 Съдът постановява, че след като това изрично предвидено в Регламент № 773/2004 право не е било спазено, не е необходимо предприятието, чието право е нарушено по този начин, да доказва, че това нарушение е можело да има последици в негов ущърб за хода на производството и за съдържанието на […] решение[то от 2009 г.].

22 Съдът отменя и други решения на Общия съд, приети на 9 декември 2014 г. по законосъобразността на решението от 2009 г., както и последното решение по отношение на други четири предприятия на същите основания. Решението от 2009 г. обаче е влязло в сила по отношение на предприятията адресати, които не са подали жалба пред Съда срещу посочените съдебни решения.

B. Трето решение на Комисията (2019 г.)

23 С писмо от 15 декември 2017 г. Комисията уведомява жалбоподателя за намерението си да възобнови административното производство и във връзка с това да организира ново изслушване на страните в това производство в присъствието на органите по конкуренция на държавите членки.

24 С писмо от 1 февруари 2018 г. жалбоподателят представя становище, в което оспорва правомощието на Комисията да възобнови административното производство и съответно я приканва да не пристъпва към възобновяване.

25 На 23 април 2018 г. Комисията провежда ново изслушване по съществото на делото, в което участват, в присъствието на органите по конкуренция на държавите членки и на служителя по изслушването, жалбоподателят и други три предприятия, адресати на решението от 2009 г.

26 С писма от 19 ноември 2018 г. и от 17 януари и 6 май 2019 г. Комисията изпраща на жалбоподателя три искания за предоставяне на информация относно състава на акционерите му и имущественото му състояние. Жалбоподателят отговаря на тези искания за предоставяне на информация съответно с писма от 10 декември 2018 г. и от 31 януари и 9 май 2019 г.

27 На 21 юни 2019 г. жалбоподателят участва в среща със службите на Комисията, на която последните посочват, че са решили да предложат на колегиума на членовете на Комисията да се приеме ново решение за налагане на санкции, но че предвид обективно удължения срок предлагат да се признае наличието на извънредно смекчаващо обстоятелство.

28 На 4 юли 2019 г. Комисията приема [спорното решение], адресирано до петте предприятия, по отношение на които е отменено решението от 2009 г., а именно освен жалбоподателя, Alfa Acciai SpA, Feralpi Holding SpA (по-рано Feralpi Siderurgica SpA и Federalpi Siderurgica SRL), Partecipazioni Industriali SpA (по-рано Riva Acciaio SpA, впоследствие Riva Fire SpA, наричано по-нататък „Riva“), Valsabbia Investimenti SpA и Ferriera Valsabbia SpA.

29 Със [спорното] решение Комисията констатира наличието на същото нарушение като това, за което е прието решението от 2009 г., като същевременно намалява размера на наложените на предприятията адресати глоби с 50 % поради продължителността на производството. Освен това глобата на жалбоподателя е намалена с още 6 %, той като той не е участвал през определен период в компонента на картела, свързан с ограничаването на или контрола върху производството или продажбите. Съответно с член 2 от [спорното] решение Комисията налага на жалбоподателя глоба в размер от 2,237 милиона евро.

30 На 8 юли 2019 г. на жалбоподателя е връчен непълен препис от [спорното] решение, съдържащ само нечетните страници, като жалбоподателят уведомява Комисията за това с писмо от 9 юли 2019 г.

31 На 18 юли 2019 г. на жалбоподателя е връчен пълен препис от [спорното] решени“.

Производството пред Общия съд и обжалваното решение

15 На 30 септември 2019 г. жалбоподателят подава жалба в секретариата на Общия съд с главно искане за отмяна на спорното решение в частта, която се отнася до него, а при условията на евентуалност, за намаляване на размера на наложената му глоба.

16 В подкрепа на искането си за отмяна на спорното решение жалбоподателят изтъква по същество шест основания, изведени, първото, от нарушение на правото на защита и на процесуалните правила при изслушването от 23 април 2018 г., второто, от твърдения незаконосъобразен отказ на Комисията да провери, преди да приеме спорното решение, съвместимостта на това решение с принципа на разумен срок на производството, третото, от нарушение на принципа на разумен срок на производството, четвъртото, от нарушение

на задължението за мотивиране, от превишаване на власт и от нарушение на принципа на пропорционалност, петото, от нарушение на принципа ne bis in idem и шестото, от незаконосъобразността на предвидения в член 25 от Регламент № 1/2003 режим на погасителна давност.

17 Що се отнася по-специално до първото основание, с първите две от петте оплаквания, повдигнати в рамките на това основание, жалбоподателят изтъква, първо, че безпристрастността на Консултативния комитет, предвиден в Регламент № 1/2003 (наричан по-нататък „Консултативният комитет“), е поставена под въпрос, доколкото поведението на представителите на органите по конкуренция на държавите членки в състава на този комитет е могло да бъде повлияно от факта, че тези органи са били запознати с позицията, възприета по случая, от една страна, от Комисията в решенията ѝ от 2002 г. и от 2009 г. и от друга страна, от Общия съд в решение от 9 декември 2014 г., Ferriere Nord/Комисия (T-90/10, EU:T:2014:1035) и второ, независимостта на Комисията била засегната от обстоятелството, че подкрепена от това съдебно решение тази институция в действителност вече не била в състояние да приеме становище в обратен смисъл, изразено от представителите на органите по конкуренция на държавите членки, заседаващи в Консултативния комитет.

18 С третото си оплакване, повдигнато в рамките на посоченото основание, жалбоподателят поддържа, че Комисията, от една страна, е нарушила различни правила относно организацията на изслушванията, и от друга страна, е допуснала грешка, като не е поканила Федерацията, Leali SpA и дъщерното му дружество Acciaierie e Ferriere Leali Luigi SpA (наричани по-нататък заедно „Leali“), Lucchini SpA, Riva, Industrie Riunite Odolesi SpA (наричано по-нататък „IRO“) и Associazione Nazionale Sagomatori Ferro (Национално сдружение на предприятията за обработка на желязо, наричано по-нататък „Ansfer“) на изслушването от 23 април 2018 г., въпреки че, доколкото са имали важна роля в преписката, тези субекти са могли да предоставят на органите по конкуренция на държавите членки данни, които да им позволят да си изградят становище при пълно познаване на фактите. Според жалбоподателя, тъй като той не е могъл да се ползва от становище, прието при пълно познаване на фактите от тези органи, правото му на защита било нарушено.

19 С четвъртото си оплакване в подкрепа на първото основание жалбоподателят изтъква, че е невъзможно да се отстрани санкционираният от Съда процесуален недостатък. Според него поради изтеклото време настъпилите промени в състава на участниците и в структурата на пазара били такива, че не било възможно да се организира изслушване при същите или поне при подобни условия на преобладаващите през 2002 г.

20 С петото си оплакване в рамките на това основание, жалбоподателят поддържа по-специално, че становището на Консултативния комитет, съдържащо декларация, подписана от осем органа по конкуренция на държавите членки, съгласно която изслушването от 23 април 2018 г. е отстранило процесуалната грешка, установена от Съда в решение от 21 септември 2017 г., Ferriere Nord/Комисия (C-88/15 P, EU:C:2017:716), е опорочено. Всъщност два от тези осем органа, включително органът по конкуренция докладчик, не взели участие в това изслушване.

21 В подкрепа на искането си, направено при условията на евентуалност, с което се цели частична отмяна на спорното решение и съответно намаляване на размера на наложената му глоба, жалбоподателят изтъква три допълнителни основания, изведени, седмото, от

нарушение на тежестта на доказване и на принципа in dubio pro reo, осмото, от незаконосъобразност на увеличението на размера на глобата поради повторност на нарушението и девето, от нарушение на принципа на равно третиране, що се отнася до отчитането на смекчаващите обстоятелства и на просроченото излагане на мотивите, обосноваващи ограничено намаляване на глобата.

22 С решение от 11 февруари 2020 г. Общият съд допуска встъпването на Съвета на Европейския съюз в подкрепа на исканията на Комисията.

23 С обжалваното решение Общият съд отхвърля изцяло жалбата.

24 Що се отнася до първото основание в първоинстанционното производство, Общият съд приема, първо, че доводите на жалбоподателя не могат да докажат, че в случая не е гарантирана безпристрастността както на представителите на органите по конкуренция на държавите членки в рамките на Консултативния комитет, така и на Комисията. Второ, като не поканила някои предприятия и сдружения на изслушването от 23 април 2018 г., Комисията не нарушила нито правилата относно организирането на изслушванията, нито правото на защита на жалбоподателя. Трето, промените в контекста, настъпили с течение на времето, не засягали възможността Комисията да възобнови процедура след отмяната на едно от нейните решения с решение на Съда или на Общия съд, при условие че тази институция е проверила, че продължаването на процедурата все още изглежда подходящо разрешение за ситуацията, както е направила Комисията в настоящия случай. Четвърто, доводите, с които се цели да се докаже, че становището на Консултативния комитет е опорочено, не били основателни.

25 Що се отнася до третото основание в първоинстанционното производство, Общият съд приема, че нито продължителността на административните фази на проведеното от Комисията производство, нито общата продължителност на това производство са прекомерни и че във всички случаи, дори да се предположи, че продължителността на производството може да се счита за противоречаща на принципа на разумен срок, жалбоподателят не е доказал никакво нарушение на правото му на защита, произтичащо от тази продължителност.

26 Що се отнася до четвъртото основание в първоинстанционното производство, Общият съд приема, първо, че Комисията е обяснила в достатъчна степен причините, поради които е приела ново решение въпреки двете отменени в миналото решения, второ, че наложената на жалбоподателя със спорното решение глоба все още има възпиращ ефект, тъй като наложените с решенията от 2002 г. и от 2009 г. глоби са били възстановени след отмяната на тези решения, трето, преди приемането на спорното решение жалбоподателят все още не е бил санкциониран за разглежданото нарушение, като се имат предвид двете отменени решения, четвърто, възобновяването на производството и приемането на ново решение можели да улеснят трети лица, желаещи да предявят иск за обезщетение, по-специално с оглед на факта, че можели да бъдат засегнати други държави членки, различни от Република Италия, и че Комисията не можела да изключи прилагането на национални правни уредби, различни от италианското право, и пето, принципът на пропорционалност не бил нарушен.

27 Що се отнася до петото основание в първоинстанционното производство, Общият съд приема, че принципът ne bis in idem не е бил нарушен, тъй като към датата на обжалваното решение не е постановено окончателно решение по съществото на делото относно участието на жалбоподателя в нарушенията, в които е обвинен.

28 Що се отнася до шестото основание в първоинстанционното производство, Общият съд приема, че съдържащото се в него възражение за незаконосъобразност на член 25 от Регламент № 1/2003 трябва да се отхвърли. Жалбоподателят не доказал, че законодателят на Съюза е превишил маржа, който трябва да му се признае в това отношение, при осъщественото от него съгласуване между целите, които трябвало да се вземат предвид в това отношение. Всъщност, с предвиждането на петгодишен давностен срок за санкциониране на нарушенията на конкурентното право на Съюза, а когато този срок е прекъснат — десет години, било поставено строго ограничение на действията на Комисията във времето. Що се отнася до факта, че съгласно член 25, параграф 6 от Регламент № 1/2003 погасителната давност спира да тече по време на производствата по обжалване на решението на Комисията, Общият съд подчертава, че става въпрос за случаи, при които бездействието на Комисията не е последица от неполагане на дължимата грижа от страна на тази институция.

29 Що се отнася до осмото основание в първоинстанционното производство, Общият съд приема, първо, че увеличението на наложената на жалбоподателя глоба поради повторност на нарушението е било достатъчно предвидимо за него и следователно не нарушава правото му на защита, второ, срокът, който трябва да се вземе предвид, за да се реши дали трябва да се наложи такова увеличение, не бил прекомерно дълъг и трето, приложеното в случая увеличение с 50 % поради повторност не било прекомерно.

30 Що се отнася до деветото основание, Общият съд приема, първо, за обоснована разликата между процентите на намаление, предоставени на жалбоподателя и на друго предприятие, въз основа на това, че тези предприятия не са участвали в конкретен компонент на картела, обхванат от спорното решение, и второ, че Комисията не предоставила свързаната с това информация със закъснение.

Исканията на страните пред Съда

31 С жалбата си жалбоподателят моли Съда:

– като главно искане, да отмени обжалваното решение и вследствие на това да отмени спорното решение;

– при условията на евентуалност, да отмени обжалваното решение в частта, в която се отхвърля неговото направено при условията на евентуалност искане за частична отмяна на спорното решение, да отмени частично това решение и да намали размера на наложената му глоба;

– да осъди Комисията да заплати съдебните разноски, направени в производствата пред двете инстанции.

32 Комисията иска от Съда:

– да отхвърли жалбата и

– да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

33 Съветът иска от Съда да отхвърли възражението за незаконосъобразност на член 25 от Регламент № 1/2003 и да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски в производството по обжалване.

По жалбата

34 Жалбоподателят изтъква осем основания в подкрепа на своята жалба.

По първото основание

35 С първото си основание, което се състои от четири части, жалбоподателят твърди, че Общият съд е нарушил правото на защита, не е разгледал доказателствата, явно е изопачил фактите и доказателствата, не е изпълнил задължението си да мотивира решенията си и е направил произволни преценки.

По третата част

– *Доводи на страните*

36 С третата част на първото си основание, която следва да се разгледа на първо място, жалбоподателят по същество твърди, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като в точки 158—162 от обжалваното решение е приел, че въпреки настъпилите промени в самоличността на участниците и в структурата на пазара, Комисията е могла да отстрани процесуалното нарушение, санкционирано от Съда в решение от 21 септември 2017 г., Ferriere Nord/Комисия (C-88/15 P, EU:C:2017:716), организирайки изслушването от 23 април 2018 г. Той оспорва мотивите, изложени в точки 159 и 160 от обжалваното решение, с които Общият съд е приел, че поради изминалото време не можело да се организира изслушване при условия, равностойни на тези, които са преобладавали през 2002 г. Според жалбоподателя незаконосъобразността, установена с решение от 21 септември 2017 г., Ferriere Nord/Комисия (C-88/15 P, EU:C:2017:716), е необратима не поради настъпилите във времето промени, а поради виновното съдействие на тази институция в извършването на тази незаконосъобразност.

37 Комисията поддържа, че тези доводи са нови и следователно недопустими. При всички случаи тези доводи били неоснователни.

– *Съображения на Съда*

38 Съгласно член 170, параграф 1, второ изречение от Процедурния правилник на Съда с жалбата не може да се изменя предметът на спора пред Общия съд. Така съгласно постоянната съдебна практика да се позволи на една страна да изтъква за първи път пред Съда правни основания и доводи, които не е изтъкнала пред Общия съд, би означавало да се позволи Съдът, чиято компетентност при обжалване е ограничена, да бъде сезиран със спор, по-широк от този, по който се е произнесъл Общият съд. В производството по обжалване Съдът е компетентен само да прецени съображенията на Общия съд във връзка с обсъдените пред него основания и доводи (решение от 29 февруари 2024 г., Euranimi/Комисия, C-95/23 P, EU:C:2024:177, т. 53 и цитираната съдебна практика).

39 В точка 158 от обжалваното решение Общият съд отбелязва, че оплакването на жалбоподателя, че не е било възможно да се отстрани санкционираният от Съда процесуален недостатък, се основава на констатацията, че поради изтеклото време настъпилите промени в самоличността на участниците и в структурата на пазара били такива, че не можело да се организира изслушване при същите или най-малкото равностойни на преобладаващите през 2002 г. условия.

40 Това описание на оплакването в първоинстанционното производство не е оспорено от жалбоподателя в жалбата му. Налага се обаче изводът, че от посоченото описание не следва, че пред Общия съд жалбоподателят е изтъкнал, че допуснатите от Комисията грешки са направили неотстраним процесуалния порок, установен от Съда в решение от 21 септември 2017 г., Ferriere Nord/Комисия (C-88/15 P, EU:C:2017:716).

41 Наистина в писмената си дуплика жалбоподателят посочва, че в точки 62, 82, 97, 127, 133, 136, 167, 182 и 205 от жалбата си в първоинстанционното производство е подчертал, че комбинираното действие на грешките на Комисията и на необичайно голямата продължителност на производството направило невъзможно отстраняването на констатирания от Съда процесуален порок. От нито една от тези точки обаче не следва, че жалбоподателят е поддържал пред Общия съд, че не промените, настъпили с течение на времето, са направили непоправим процесуалния порок, установен от Съда в решение от 21 септември 2017 г., Ferriere Nord/Комисия (C-88/15 P, EU:C:2017:716), а виновното съдействие на Комисията в извършването на тази незаконосъобразност.

42 От това следва, че доводите във връзка с третата част на първото основание са били изложени за първи път пред Съда, поради което те трябва да се отхвърлят като недопустими.

По първата част

– *Доводи на страните*

43 С първата част на първото си основание жалбоподателят поддържа по същество, че в точки 64—78 от обжалваното решение Общият съд неправилно приел, че по време на изслушването от 23 април 2018 г. и на приемането на становището на Консултативния комитет както Комисията, така и представителите на органите по конкуренция на държавите членки изпълнявали изискването за безпристрастност.

44 На първо място, според жалбоподателя тези органи не можели да възприемат други позиции освен вече съдържащите се в решението от 2009 г. и които са били потвърдени от Общия съд в решение от 9 декември 2014 г., Ferriere Nord/Комисия (T-90/10, EU:T:2014:1035), както и в седем други съдебни решения, постановени през 2014 г. по жалбите, подадени от други адресати на решението от 2009 г. срещу това решение (наричани по-нататък заедно „съдебните решения от 2014 г.“), някои от които са станали окончателни.

45 На второ място, преценката на Общия съд, че изискването за безпристрастност било спазено по отношение на Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (AGCM) (Орган за защита на конкуренцията и пазара, Италия), била неправилна и произтичала от явно изопачаване, дори от обикновен пропуск в преценката на фактите и доказателствата.

46 Общият съд взел предвид факта, че AGCM е знаел за решението от 2009 г. и за решение от 9 декември 2014 г., Ferriere Nord/Комисия (T-90/10, EU:T:2014:1035). Общият съд обаче пропуснал да вземе предвид обстоятелството, че както доказвали няколко представени на Общия съд документа, този орган се е основал на това решение и на това съдебно решение, когато през 2017 г. е санкционирал картел, засягащ същите предприятия и същия вид поведение като посочените в посоченото решение (наричано по-нататък „решението на AGCM от 2017 г.“). Жалбоподателят подчертава, че двете лица, които представлявали AGCM на изслушването от 23 април 2018 г., са имали решаваща роля в процедурата по приемане на решението на AGCM от 2017 г.

47 С оглед на тези обстоятелства двете предпоставки, на които се основава Общият съд в точка 75 от обжалваното решение, били погрешни. От една страна, фактът, че картелът, за който се отнася решението на AGCM от 2017 г., е различен от посочения в спорното решение, бил ирелевантен. От друга страна, предпоставката, че решението на AGCM от 2017 г. не можело да повлияе на този орган, тъй като това решение е било отменено от италианска юрисдикция, също била погрешна. Всъщност тази отмяна била извършена след изслушването на 23 април 2018 г., тъй като тя произтичала от решение от 12 юни 2018 г. на Tribunale amministrativo regionale del Lazio (Регионален административен съд Лацио, Италия). При това положение жалбоподателят счита, че по време на това изслушване AGCM имал интерес да потвърди твърденията на Комисията за нарушения. Освен това, когато на 27 юни и на 1 юли 2019 г. AGCM дал становището си в рамките на Консултативния комитет, жалбата му срещу това решение е била все още висяща.

48 На трето място, след съдебните решения от 2014 г. Комисията нямала никаква причина да се остави да бъде повлияна от евентуално противоположно становище на Консултативния комитет.

49 Освен това жалбоподателят изтъква, че Общият съд не се произнесъл по доводите му, изведени от нарушението на презумпцията за невиновност, съдържащи се в точки 123—127 от жалбата в първоинстанционното производство. В решение от 9 декември 2014 г., Ferriere Nord/Комисия (T-90/10, EU:T:2014:1035), Общият съд е констатирал, че жалбоподателят е участвал в картела, предмет на спорното решение, което представителите на органите по конкуренция на държавите членки не можели да не знаят нито по време на изслушването от 23 април 2018 г., нито по време на последващите им участия в рамките на Консултативния комитет.

50 Комисията твърди, че тези доводи са недопустими, тъй като са отчасти твърде неточни и отчасти нови. При всички положения те били неоснователни.

– *Съображения на Съда*

51 Що се отнася до допустимостта на втората част на първото основание, следва да се припомни, от една страна, че от член 256, параграф 1, втора алинея ДФЕС, член 58, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз, член 168, параграф 1, буква г) и член 169, параграф 2 от Процедурния правилник следва, че жалбата трябва точно да посочва критикуваните точки от съдебното решение, чиято отмяна се иска, както и конкретните правни доводи, с които се подкрепя това искане, тъй като в противен случай жалбата или съответното основание ще бъдат недопустими (решение от 11 януари 2024 г., Foz/Съвет, C-524/22 P, EU:C:2024:23, т. 26 и цитираната съдебна практика).

52 Така елементите на жалбата, които не съдържат никакви доводи, насочени конкретно към установяване на грешката при прилагане на правото, за която се твърди, че опорочава обжалваното съдебно решение, не отговарят на това изискване и трябва да бъдат отхвърлени като недопустими (решение от 22 юни 2023 г., YG/Комисия, C-818/21 P, EU:C:2023:511, т. 105 и цитираната съдебна практика).

53 От друга страна, жалбоподателят има право да подаде жалба, като изтъкне пред Съда основания и доводи, произтичащи от самото обжалвано съдебно решение и насочени към оспорване, от правна гледна точка, на неговата правна обоснованост (решение от 6 юли 2023 г., ЕИБ и Комисия/ClientEarth, C-212/21 P и C-223/21 P, EU:C:2023:546, т. 96 и цитираната съдебна практика).

54 В случая, макар в заглавието на първото основание и що се отнася до изслушването от 23 април 2018 г. и становището на Консултативния комитет жалбоподателят да посочва нарушението на член 266 ДФЕС и на член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), той не обяснява причините, поради които тези разпоредби биха могли да подкрепят оплакване за липса на безпристрастност на членовете на Консултативния комитет и на Комисията, противно на цитираната в точка 51 от настоящото решение съдебна практика. От това следва, че тази част трябва да се отхвърли като недопустима, доколкото е изведена от нарушението на посочените разпоредби.

55 Обратно, оплакването, изведено от нарушение на принципа на презумпцията за невиновност, закрепен в член 48, параграф 1 от Хартата и в член 6, параграф 2 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. (наричана по-нататък „ЕКПЧ“), е изложено достатъчно ясно, за да се разбере, че жалбоподателят поддържа, че Общият съд не се е произнесъл по една част от първоинстанционната му жалба. Следователно това оплакване е допустимо.

56 Освен това жалбоподателят е изтъкнал пред Общия съд, че предвид решението на AGCM от 2017 г. представителите на AGCM, които са участвали в изслушването от 23 април 2018 г. и в работата на Консултативния комитет по приемането на спорното решение, не можело да се считат за обективни и безпристрастни. От точка 75 от обжалваното решение обаче е видно, че Общият съд е отхвърлил това твърдение с мотива, че решението на AGCM от 2017 г. е било отменено впоследствие с решение от 12 юни 2018 г. на Tribunale amministrativo regionale del Lazio (Регионален административен съд Лацио). При това положение в съответствие със съдебната практика, посочена в точка 53 от настоящото решение, жалбоподателят има право да оспори тази преценка в жалбата си, като изтъкне, че датата на постановяване на това съдебно решение е била релевантна.

57 По същество следва да се отбележи, че в точки 64—66 от обжалваното решение Общият съд най-напред е припомнил, че тъй като решение от 9 декември 2014 г., Ferriere Nord/Комисия (T-90/10, EU:T:2014:1035), е било отменено от Съда, то е изчезнало от правния ред на Съюза. По-нататък, в точки 71 и 72 от обжалваното решение той постановява, че „възможното познаване на по-рано възприето разрешение, евентуално потвърдено с решение на Общия съд, отменено впоследствие от Съда в производство по обжалване, е присъщо на задължението за съобразяване с последиците от отмяна“. Според Общия съд да се приеме, че това знание може „само по себе си да възпрепятства възобновяването на производството“, би било несъвместимо с член 266 ДФЕС, който в случай на отмяна на основание член 263 ДФЕС задължава институциите, органите, службите или агенциите на

Съюза да вземат необходимите мерки за изпълнение на постановените спрямо тях съдебни решения, без обаче да ги освобождава от задачата да осигурят прилагането на правото на Съюза в областите от тяхната компетентност. Накрая, в точка 73 от това решение Общият съд приема, че при такива обстоятелства възобновяването на производството би било забранено само ако с конкретни улики жалбоподателят може да докаже, че безпристрастността на представителите на органите по конкуренция на държавите членки и на Комисията „действително е била отрицателно засегната“.

58 Тази преценка не е опорочена от никаква грешка при прилагане на правото.

59 В това отношение следва да е приеме, че закрепеното в член 41 от Хартата право на добра администрация предвижда, че всеки има право засягащите го въпроси да бъдат разглеждани безпристрастно от институциите на Съюза. Това изискване за безпристрастност обхваща, от една страна, субективната безпристрастност, в смисъл че нито един от членовете на съответната институция, който се занимава със съответното дело, не трябва да проявява пристрастие или лична предубеденост, и от друга страна, обективната безпристрастност, в смисъл че институцията трябва да осигурява достатъчно гаранции, за да е изключено всяко основателно съмнение по този въпрос (вж. решение от 1 февруари 2024 г., Scania и др./Комисия, C-251/22 P, EU:C:2024:103, т. 70 и цитираната съдебна практика).

60 В случая, с изключение на AGCM, доводите на жалбоподателя се отнасят само до обективната безпристрастност на представителите на органите по конкуренция на държавите членки и на Комисията.

61 Дори обаче да се предположи, че изискването за безпристрастност, произтичащо от член 41 от Хартата, се прилага и по отношение на представителите на органите по конкуренция на държавите членки, когато участват в изслушване и допринасят за изготвяне на становището на Консултативния комитет по проекторешение на Комисията в областта на конкуренцията, самото познаване от страна на тези представители на предходно решение на Комисията, потвърдено с решение на Общия съд и отменено впоследствие от Съда, не е достатъчно, само по себе си и при липсата на каквито и да било други обективни данни, за да породи у трети лица основателно съмнение относно наличието на евентуална предубеденост от страна на посочените представители. Всъщност, когато участват в изслушване и в изготвянето на становището на Консултативния комитет по проекторешение на Комисията в областта на конкуренцията, членовете на този комитет не са длъжни да вземат предвид такова предходно решение. Следователно само по себе си узнаването за такова решение не може да породи основателно съмнение за съществуването на евентуална предубеденост от страна на членовете на посочения комитет.

62 Същото важи на още по-силно основание и за Комисията. Всъщност доводите на жалбоподателя, ако бъдат приети, биха довели до забрана тази институция да възобновява производството след отмяната на решение от Общия съд или от Съда, макар и само в положение като разглежданото в настоящия случай, при това дори при липсата на конкретни улики, които могат да породят основателно съмнение в нейната безпристрастност. Както правилно отбелязва Общият съд, подобна забрана би била несъвместима с член 266 ДФЕС, който в случай на отмяна на акт задължава институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, издали акта, да вземат необходимите мерки за изпълнение на постановените по отношение на тях съдебни решения, без да изключва възможността за приемане на нов акт, който не съдържа установените от съда на Съюза

пороци. Освен това подобно разрешение би попречило на Комисията да изпълнява задачата за гарантиране в областите от нейната компетентност прилагането на конкурентното право на Съюза.

63 Що се отнася до твърдяната липса на безпристрастност на AGCM, жалбоподателят твърди, че този орган се основал на решението от 2009 г. и на съдебните решения от 2014 г., когато е приел решението на AGCM от 2017 г.

64 От доказателствата, на които се позовава жалбоподателят в това отношение, е видно, че решението от 2009 г. и съдебните решения от 2014 г., макар да са споменати в решението на AGCM от 2017 г., не са сред основите на това решение. Освен това твърденията на жалбоподателя относно липсата на обективност или безпристрастност на AGCM не са били изложени ясно в жалбата му в първоинстанционното производство. При тези условия Общият съд нито е изопачил фактите и доказателствата, нито е пропуснал да се произнесе по доводите на жалбоподателя.

65 Що се отнася до оплакването, че Общият съд пропуснал да се произнесе по доводите, изведени от нарушението на принципа на презумпцията за невиновност, следва да се отбележи, че в първоинстанционното производство жалбоподателят е твърдял, че след като в решението от 9 декември 2014 г., Ferriere Nord/Комисия (T-90/10, EU:T:2014:1035), Общият съд вече е констатирал участието му в картела, представителите на органите по конкуренция на държавите членки не са могли да презумират неговата невиновност по време на изслушването от 23 април 2018 г. и на последващата работа на Консултативния комитет. Следователно това оплакване се припокрива с доводите, с които жалбоподателят е поддържал по-общо, че тези органи не били безпристрастни. Тъй като обаче Общият съд е отхвърлил тези доводи в тяхната цялост, той не е бил длъжен да се произнася конкретно по посоченото оплакване. В това отношение следва да се отбележи, че жалбоподателят не е изтъкнал никакъв довод, с който да допълни конкретно оплакването си във връзка със спазването на презумпцията за невиновност.

66 От това следва, че първата част на първото основание трябва да се отхвърли отчасти като недопустима и отчасти по същество.

По втората част

– *Доводи на страните*

67 С втората част на първото основание жалбоподателят поддържа, че Общият съд е допуснал грешки при прилагане на правото, като в точки 79—157 от обжалваното решение е отхвърлил доводите му, че изслушването от 23 април 2018 г. било непълно, тъй като Комисията не поканила Riva, Leali, IRO, Lucchini, Федерацията и Ansfer. По-специално Общият съд отговорил неправилно на въпроса дали, що се отнася до това изслушване, Комисията е накърнила по някакъв начин, различен от неспазването на задължително за нея правило, правото на защита на жалбоподателя.

68 На първо място, що се отнася до Riva, жалбоподателят изтъква, че това предприятие — адресат на спорното решение, е било принудено да се откаже от участие в изслушването от 23 април 2018 г. Всъщност поради изтеклия период от време от настъпването на разглежданите факти, нито един от служителите на Riva не бил в състояние да

противопостави надлежни доказателства срещу твърденията на Комисията за нарушения. Жалбоподателят посочва, че не отсъствието на Riva от съдебното заседание на 23 април 2018 г. е довело до нарушаване на правото му на защита, а необичайно дългата продължителност на процедурата. Като последица от това тази прекалено дълга продължителност възпрепятствала Консултативния комитет да изслуша Riva и да придобие пълна представа за контекста и основанията за защита, свързани с картела, който Комисията възнамерявала да санкционира.

69 На второ място, що се отнася до положението на предприятията и сдруженията, които според жалбоподателя е трябвало да бъдат поканени на изслушването от 23 април 2018 г. в качеството им на трети заинтересовани лица в съответствие с член 27, параграф 3, второ изречение от Регламент № 1/2003 и член 13, параграфи 1 и 2 от Регламент № 773/2004, жалбоподателят поддържа, от една страна, че в точка 102 от обжалваното решение Общият съд е отхвърлил доводите му относно нарушаването на правото му на защита поради отсъствието на Leali, IRO и Федерацията, като се е основал на ирелевантни съображения.

70 От друга страна, жалбоподателят поддържа, че Общият съд неправилно е заключил, че Комисията основателно е приела, че Lucchini и Ansfer нямат качеството на трети заинтересовани лица.

71 Преценката на Общия съд относно Lucchini била произволна, неадаптирана и формалистична. Всъщност тя не позволявала да се разбере защо искането на Lucchini да му бъде разрешено да участва в изслушването от 23 април 2018 г. в качеството на страна в производството не можело да се тълкува в смисъл, че това предприятие искало да бъде поканено да участва като трето заинтересовано лице.

72 Що се отнася до качеството на Ansfer като трето заинтересовано лице, жалбоподателят поддържа, че Общият съд се произнесъл противоречиво, изопачено и дал произволна преценка на фактите. В това отношение той прави три оплаквания.

73 Първо, мотивите, изложени в точки 126—128 от обжалваното решение, били противоречиви. Всъщност, след като констатира, че било легитимно образувание, чието качество на трето заинтересовано лице е било признато на предходен етап от производството, да запази това качество в хода на цялото производство, Общият съд е проверил дали в случая Ansfer е могло да запази този статут.

74 Второ, като приел в точка 129 от обжалваното решение, че „изразеният от Ansfer интерес от участие в производството не е бил запазен през цялото времетраене на същото“, Общият съд изопачил съображение 110 от спорното решение, с което Комисията предоставила на Ansfer качеството на трето заинтересовано лице. Освен това в точка 124 от това решение Общият съд ограничил обхвата на оплакването в първоинстанционното производство до процесуалното положение на Ansfer през 2002 г.

75 Общият съд нарушил и член 13, параграфи 1 и 2 от Регламент № 773/2004, по силата на който Комисията е длъжна да уведоми заинтересованите трети лица за естеството и предмета на производството и ако са поискали това в писмените си становища, да ги прикани да развият доводите си по време на изслушването на страните, до които е адресирано изложение на възраженията. Безспорно било обаче, че Комисията не уведомила Ansfer за възобновяването на административното производство през декември 2017 г., нито го поканила да участва в изслушването от 23 април 2018 г.

76 Освен това Общият съд нарушил член 5, параграфи 1 и 2 и член 6, параграф 2 от Решение № 2011/695/ЕС на председателя на Европейската комисия от 13 октомври 2011 година относно функцията и мандата на служителя по изслушването в някои производства по конкуренция (ОВ L 275, 2011 г., стр. 29).

77 Трето, дори да се предположи, че Общият съд с основание е приел, че било необходимо да прецени дали Ansfer е могло да запази статута си на трето заинтересовано лице, съображенията в точки 132—135 от обжалваното решение, въз основа на които Общият съд стига до извода, че случаят не е такъв, и които се основават по-специално на някои конкретни факти, не били нито логични, нито решаващи.

78 Всъщност, най-напред, според жалбоподателя Ansfer не взело участие в изслушването от 30 септември 2002 г., тъй като то не се отнасяло до съществото на делото, а само до въпроса за правните последици от изтичането на срока на действие на Договора за ЕОВС. Фактът, че това сдружение не взело думата по време на изслушването от 13 юни 2002 г., бил ирелевантен при липсата на задължение на участниците в този смисъл. По-нататък, фактът, че писмените бележки на Ansfer били приложени към преписката и впоследствие били възпроизведени в проекта на спорното решение, изобщо не бил решаващ, като се има предвид, че в противен случай дори не би било необходимо страните да бъдат поканени на ново изслушване. Накрая, преценката в точка 133 от обжалваното съдебно решение, че било в интерес на добрата администрация „да се избегне увеличаване на броя на встъпилите страни“, не била разбираема, тъй като присъстващите на изслушването на 23 април 2018 г. субекти били малко на брой.

79 Във всички случаи предходните съображения ясно показвали произволния характер на преценката на Комисията, която е била потвърдена от Общия съд.

80 На трето място, що се отнася до положението на другите лица, посочени в член 27, параграф 3, първо изречение от Регламент № 1/2003 и в член 13, параграф 3 от Регламент № 773/2004, тоест на лицата, различни от адресатите на изложението на възраженията и от третите заинтересовани лица, каквито са Leali, IRO и Федерацията, жалбоподателят изтъква, че Общият съд е нарушил тези разпоредби.

81 Същото се отнасяло и за Lucchini. Всъщност, тъй като някои от адресатите на решенията от 2002 г. и от 2009 г. междувременно изчезнали, тъй като били обявени в несъстоятелност, други останали извън процедурата по приемане на спорното решение, тъй като не обжалвали решението от 2002 г. или съдебните решения от 2014 г. При тези условия Комисията била длъжна да уважи искането на Lucchini за участие в изслушването на 23 април 2018 г. Отказът на Комисията нарушил правото на защита на разследваните предприятия, които били лишени от възможността да използват свидетелските показания на Lucchini в тяхна полза. Освен това отсъствието на това предприятие накърнило правомощията на членовете на Консултативния комитет, представляващи органите по конкуренция на държавите членки. По този начин Комисията упражнила произволно правото си на преценка по отношение на Lucchini, което Общият съд пропуснал да констатира.

82 По аналогични причини жалбоподателят поддържа, че Комисията била длъжна да покани Ansfer да участва в изслушването от 23 април 2018 г. като друго лице, като Комисията упражнила правото си на преценка произволно и по отношение на това сдружение.

83 Комисията поддържа, че доводите на жалбоподателя са недопустими в няколко отношения. Първо, с тези доводи по същество се целяло Съдът да направи нова преценка на представените в първоинстанционното производство факти и доказателства. Второ, те не се основавали на никакво конкретно твърдение за нарушение, а се ограничавали до изразяване на съмнения. Трето, те били твърде общи и не се отнасяли конкретно до никаква грешка при прилагане на правото. Четвърто, оплакванията, изведени от твърдяно произволно упражняване от страна на Комисията на правото ѝ на преценка, били нови. Във всички случаи доводите на жалбоподателя били неоснователни.

– *Съображения на Съда*

84 В самото начало следва да се отбележи, че жалбоподателят подчертава, че независимо от въпроса дали разглежданите предприятия и сдружения са имали право да участват в изслушване, преди да може да бъде прието спорното решение, провеждането на изслушването на 23 април 2018 г. в присъствието на органите по конкуренция на държавите членки не позволило на последните да получат пълна представа за контекста и средствата за защита, свързани с картела, който Комисията е възнамерявала да санкционира, което накърнило правото на защита на жалбоподателя. При все това от доводите му е видно, че жалбоподателят изтъква също, че като не е поканила някои предприятия или сдружения да участват в това изслушване, Комисията е нарушила процесуалните правила относно изслушванията.

85 Що се отнася, на първо място, до положението на Riva, жалбоподателят не оспорва констатацията на Общия съд в точка 93 от обжалваното решение, че това предприятие не е поискало да участва в изслушването от 23 април 2018 г. Противно на изискванията, произтичащи от цитираната в точка 52 от настоящото решение съдебна практика, жалбоподателят не представя никакви доводи, насочени конкретно към установяване на грешката при прилагане на правото, която опорочавала обжалваното решение. Следователно втората част на първото основание трябва да се отхвърли като недопустима, доколкото се отнася до положението на Riva.

86 Що се отнася, на второ място, до положението на предприятията и сдруженията, които евентуално биха могли да се считат за трети заинтересовани лица, следва да се отбележи, първо, че макар жалбоподателят да оспорва релевантността на мотива, изложен в точка 102 от обжалваното решение, че като не е поканила Leali, IRO и Федерацията да участват в изслушването от 23 април 2018 г. като трети заинтересовани лица, Комисията не е нарушила правото на защита на жалбоподателя, последният не изтъква никаква грешка при прилагане на правото в това отношение.

87 Второ, що се отнася до Lucchini, в точка 103 от обжалваното решение Общият съд отбелязва, че след възобновяването на производството на 15 декември 2017 г. това предприятие е поискало от Комисията разрешение да участва в изслушването от 23 април 2018 г. не в качеството на трето заинтересовано лице, а като страна в това производство, по-специално на същото основание като жалбоподателя. Общият съд счита, от една страна, че Комисията не е допуснала грешка, като е отхвърлила искането на Lucchini, и от друга страна, че последното впоследствие не е твърдяло, че е можело да бъде поканено на изслушването в качеството на трето заинтересовано лице. Въз основа на тези констатации в точка 104 от това решение Общият съд стига до извода, че като не е поканила Lucchini да

участва в изслушването от 23 април 2018 г., Комисията не е нарушила процесуално правило, което може да има отражение върху упражняването от жалбоподателя на правото му на защита.

88 В това отношение жалбоподателят не уточнява правните доводи, въз основа на които критикува тези точки от обжалваното решение, а само иска от Съда да преразгледа доводите му, които той вече е изложил пред Общия съд, и да извърши нова преценка на фактите, без да твърди изопачаване.

89 В съответствие с член 256, параграф 1 ДФЕС и член 58, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз обаче обжалването е ограничено само до правните въпроси. Общият съд единствен е компетентен да установява и преценява относимите факти, както и да преценява доказателствата. Следователно преценката на фактите и на доказателствата освен в случай на тяхното изопачаване не представлява правен въпрос, който като такъв да подлежи на контрол от Съда в производството по обжалване на актове на Общия съд (решение от 29 февруари 2024 г., Euranimi/Комисия, C-95/23 P, EU:C:2024:177, т. 84 и цитираната съдебна практика).

90 Освен това доводите на жалбоподателя, че искането на Lucchini за участие в изслушването на 23 април 2018 г. в качеството на страна в производството е трябвало да се тълкува в смисъл, че при условията на евентуалност то се отнасяло и до участие в това изслушване като заинтересовано трето лице, са били направени за първи път в рамките на настоящото производство по обжалване.

91 Следователно доводите на жалбоподателя, че Lucchini е трябвало да бъде поканено на изслушването от 23 април 2018 г. в качеството на трето заинтересовано лице, трябва да се отхвърлят като недопустими с оглед на съдебната практика, цитирана в точки 38 и 89 от настоящото решение.

92 Трето, що се отнася до Ansfer, следва да се припомни, че в точка 130 от обжалваното решение Общият съд е изброил някои факти, които не са оспорени от жалбоподателя, а именно че през 2002 г., след като е узнало за започването на провежданото от Комисията производство, Ansfer е поискало да му бъде разрешено да участва в изслушването от 13 юни 2002 г. в качеството на трето заинтересовано лице; че това искане е било уважено от Комисията; че Ansfer се е явило на посоченото изслушване, където, без неговият представител да е взел думата, е представило писмени бележки и че въз основа на това Ansfer е било поканено да участва в изслушването от 30 септември 2002 г. относно последиците от изтичането на срока на действие на Договора за ЕОВС, но същото не се е отзовало на тази покана, нито се е явило на това изслушване.

93 Именно въз основа на тези факти Общият съд отсъжда в точка 135 от обжалваното решение, че Комисията е могла да приеме, че Ansfer се е отказало от участие в производството, или поне не желае да доразвие доводите си по време на изслушването от 23 април 2018 г.

94 Нито едно от трите оплаквания на жалбоподателя срещу тази преценка, обобщени в точки 73—79 от настоящото решение, не може да бъде уважено.

95 Противно на твърденията на жалбоподателя в първото му оплакване, съображенията на Общия съд, изложени в точки 126—128 от обжалваното съдебно решение, не разкриват никакво противоречие. Всъщност, след като в точки 126 и 127 от това решение потвърждава принципа, че субект, на което е признат статут на трето заинтересовано лице, запазва този статут през цялото времетраене на производството, дори то да е било прекъснато от съдебни производства, по които са постановени решения за отмяна, Общият съд подчертава в точка 128 от посоченото решение, че следва да се определи дали с оглед на фактите по делото положението е различно в случая на Ansfer.

96 Що се отнася до второто оплакване на жалбоподателя, действително констатацията в точка 129 от обжалваното решение, обобщена в точка 74 от настоящото решение, че жалбоподателят признал, че Ansfer не е запазило интереса си да участва в производството през цялото времетраене на това производство, не отразява с точност доводите на жалбоподателя в първоинстанционното производство. Всъщност той е поддържал, че Ansfer е запазило този статут и поради това е трябвало да бъде поканено да участва в изслушването от 23 април 2018 г.

97 Въпреки това от контекста, в който се вписва тази констатация, е видно, че Общият съд не е изопачил същността на доводите на жалбоподателя. Всъщност в точки 123 и 125 от обжалваното решение Общият съд припомня, че жалбоподателят твърди, че Ansfer е получило статут на трето заинтересовано лице и не го е загубило в хода на производството.

98 В точка 129 от обжалваното решение изразът „без това да се оспорва от жалбоподателя“ може да се разбира като отнасящ се до фактите, изброени в точка 130 от това решение и обобщени в точка 92 от настоящото решение. Тези факти обаче действително не са били оспорени от жалбоподателя. Следователно твърдяната от жалбоподателя грешка произтича от неправилен прочит на обжалваното решение и не може да доведе до отмяна на диспозитива на това решение.

99 Освен това жалбоподателят поддържа, че в точка 129 от обжалваното решение Общият съд е изопачил съображение 110 от спорното решение. При все това този довод произтича от неправилен прочит на това съображение. Всъщност в посоченото съображение само се констатира, че служителят по изслушването в определен момент е приел, че Ansfer има качеството на трето заинтересовано лице, но не се е произнесъл по въпроса дали след възобновяването на производството това сдружение е запазило този статут по-специално с оглед на изслушването от 23 април 2018 г.

100 Освен това жалбоподателят поддържа, че в точка 124 от обжалваното решение Общият съд е изопачил доводите му в първоинстанционното производство, като е свел техния обхват само до съществуващото през 2002 г. процесуално положение. В точка 125 от това решение обаче Общият съд уточнява, че според жалбоподателя признатият на Ansfer статут на трето заинтересовано лице е трябвало да накара Комисията да покани това сдружение на изслушването от 23 април 2018 г. Следователно доводът на жалбоподателя се основава на погрешен прочит на обжалваното решение.

101 В този контекст доводите на жалбоподателя не могат да се разбират в смисъл, че имат за цел да оспорят и мотивите, с които Общият съд е приел, че Комисията е могла да не уведоми Ansfer за възобновяването на административното производство през декември

2017 г. Всъщност тези мотиви, изложени в точки 108—122 от обжалваното решение, не са били критикувани в жалбата, тъй като жалбоподателят само поддържа, че посочените мотиви са ирелевантни.

102 Следва също да се отбележи, че жалбоподателят само твърди, че Общият съд е нарушил разпоредбите на член 5, параграфи 1 и 2 и на член 6, параграф 2 от Решение 2011/695 относно служителя по изслушването, без обаче да посочи точно точките от обжалваното решение, които по този начин възнамерява да критикува, както и правните доводи, с които конкретно се подкрепя тази критика, в нарушение на разпоредбите, посочени в точка 51 от настоящото решение.

103 Противно на поддържаното от жалбоподателя, преценката на Общия съд в точка 133 от обжалваното решение, че било в интерес на добрата администрация да се избегне увеличаване на броя на встъпилите страни, не е лишена от смисъл. Всъщност от точка 134 от това решение е видно, че именно с оглед на тази преценка Общият съд е отбелязал, че Ansfer е било поканено да участва в изслушвания през 2002 г. в качеството на трето заинтересовано лице. От обжалваното решение обаче не следва, че Общият съд се е основал на тази преценка, за да приеме, че Комисията не е допуснала грешка, като е приела, че впоследствие Ansfer е изгубило този статут.

104 Що се отнася до третото оплакване, Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че субект, признат за трето заинтересовано лице, може впоследствие да загуби този статут, по-специално в зависимост от поведението си.

105 Под претекст, че се позовава на грешка при прилагане на правото, жалбоподателят на практика иска от Съда да извърши нова преценка на фактите, посочени в точка 92 от настоящото решение, без да твърди, че те са били изопачени. Следователно в съответствие с разпоредбите, припомнени в точка 89 от настоящото решение, третото оплакване трябва да се отхвърли като недопустимо.

106 Освен това, като критикува произволния характер на преценката на Комисията относно положението на Ansfer, жалбоподателят изтъква в рамките на настоящото производство по обжалване нов правен довод, който поради това трябва да се отхвърли като недопустим в приложение на правилата относно производството по обжалване, припомнени в точка 38 от настоящото решение.

107 На трето място, що се отнася до положението на други лица, жалбоподателят поддържа, че като е валидирал решението на Комисията да не покани в това качество Leali, IRO, Lucchini, Федерацията и Ansfer на изслушването от 23 април 2018 г., Общият съд е допуснал грешка при прилагането на член 27, параграф 3, първо изречение от Регламент № 1/2003 и на член 13, параграф 3 от Регламент № 773/2004.

108 Както следва от техния текст, тези разпоредби предвиждат възможността, а не задължението за Комисията, от една страна, да изслушва физически или юридически лица, различни от лицата, срещу които се води производството, и от заинтересованите трети лица, и от друга страна, да ги покани да изложат становищата си писмено и да присъстват на изслушването на страните, до които е адресирано изложение на възраженията. От това следва, както посочва Общият съд в точка 149 от обжалваното решение, че Комисията разполага със свобода на преценка, за да определи дали участието на тези други лица може

да бъде полезно. Следователно нарушението на тези разпоредби можеше да се установи само ако беше доказано, че Комисията явно е превишила пределите на правото си на преценка.

109 Жалбоподателят обаче не твърди, че случаят е такъв по отношение на Leali, IRO и Федерацията.

110 Наистина жалбоподателят твърди, че Комисията е упражнила правото си на преценка произволно по отношение на Lucchini и Ansfer. Тъй като обаче тези доводи са изтъкнати за първи път в рамките на настоящото производство по обжалване, те трябва да се приемат за недопустими с оглед на съдебната практика, цитирана в точка 38 от настоящото решение.

111 Жалбоподателят изтъква още, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като не е проверил дали Комисията е нарушила правото му на защита по начин, различен от неспазване на задължително за нея правило. Следва да се отбележи, че в точка 156 от обжалваното решение Общият съд е приел, че жалбоподателят „не е доказал, че е бил възпрепятстван при упражняването на правото си на защита, независимо от нарушението на дадена норма, поради отсъствието на някои предприятия или на някои трети лица по време на изслушването [от 23 април 2018 г.]“

112 Такава пречка за упражняване на правото му на защита също не е установена от жалбоподателя в жалбата му.

113 Несъмнено присъствието на Leali, IRO, Lucchini, Федерацията и Ansfer на това изслушване е можело да бъде полезно, в смисъл че е можело да предостави на Консултативния комитет по-пълна представа за контекста и за свързаните с картела средства за защита. Това хипотетично съображение обаче не е достатъчно, за да се докаже наличието на нарушение на правото на защита на жалбоподателя.

114 От това следва, че втората част на първото основание трябва да се отхвърли отчасти като недопустима и отчасти по същество.

По четвъртата част

– *Доводи на страните*

115 С четвъртата част на първото основание жалбоподателят твърди, че Общият съд допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел в точки 163—195 от обжалваното решение, от една страна, че двамата членове на Консултативния комитет, които не са участвали в изслушването на 23 април 2018 г., са разполагали с необходимите данни, за да се произнесат при пълно познаване на фактите, дори без записа на изслушването, и от друга страна, че отсъствието на докладващ орган по конкуренция по време на изслушването не опорочава становището на този комитет.

116 В точка 185 от обжалваното решение Общият съд припомня, че съгласно съдебната практика, когато на Консултативния комитет не са били предоставени важни и нови данни за преценката, трябва да се приеме, че последният не е бил в състояние да даде становището си при пълно познаване на фактите. Според жалбоподателя настоящият случай е бил такъв. Жалбоподателят поддържа, че устните му становища по време на изслушването от 23 април

2018 г. са били само частично възпроизведени в документите, предадени на Консултативния комитет. Така по време на това изслушване той разгледал по-специално въпроса за актуалната ситуация в стоманодобивния сектор.

117 Като не сравнил съдържанието на приложения A.7 и E.1, представени в рамките на първоинстанционното производство, Общият съд пропуснал да разгледа доказателствата или най-малкото изопачил някои доказателства по преписката. При тези условия жалбоподателят счита, че тъй като не разполагал със запис на изслушването, Консултативният комитет не е имал достъп до важни и нови данни за преценка.

118 Що се отнася до оплакването, че на изслушването е отсъствал докладващият орган по конкуренция, жалбоподателят отбелязва решението, на което се позовава Общият съд в точка 194 от обжалваното решение, за да постанови, че присъствието на този орган на изслушването не е било необходимо, като същевременно приканва Съда да „изясни“ този въпрос. В това отношение той отбелязва, че в делото, по което е постановено това решение, органите по конкуренция на държавите членки са получили копие от протокола от изслушването, което не било така по настоящото дело. Освен това, като се има предвид значението на докладващия орган по конкуренция в рамките на Консултативния комитет, било нелогично да се счита, че този орган може да удостовери редовността на изслушване, на което не е участвал.

119 Комисията поддържа, че доводите на жалбоподателя са недопустими и във всички случаи неоснователни.

– *Съображения на Съда*

120 На първо място, жалбоподателят твърди по същество, че е представил устно по време на изслушването от 23 април 2018 г. важни и нови елементи. В отсъствието на двама членове на Консултативния комитет по време на изслушването и тъй като не разполагал със запис от същото, този комитет не дал становището си при пълно познаване на фактите.

121 Следва да се отбележи, че в точка 186 от обжалваното решение Общият съд констатира, че в случая жалбоподателят не е твърдял, че несъобщаването на записа на това изслушване е било от естество да заблуди Консултативния комитет по съществени въпроси и че той не е предоставил никаква информация за евентуално разминаване между неговите представени на комитета писмени отговори на изложенията на възраженията и устното му становище по време на това изслушване.

122 Жалбоподателят не оспорва в своята жалба тази точка от обжалваното решение. От това следва, че доводите, изведени от твърдяно несъответствие между устното му представяне по време на изслушването от 23 април 2018 г. и съдържанието на документите, с които разполагал Консултативният комитет, са били повдигнати за първи път пред Съда и следователно са недопустими в съответствие със съдебната практика, цитирана в точка 38 от настоящото решение.

123 Наистина жалбоподателят оспорва мотива, изложен в точка 187 от обжалваното решение, че при разглеждането на преписката не са били установени никакви индиции, от естество да поставят под съмнение факта, че по време на заседанието си Консултативният комитет действително е разполагал с необходимите за обсъжданията му данни. Въпреки това, под претекст, че се позовава на изопачаване на доказателствата и на материалите по делото,

жалбоподателят всъщност само се позовава общо на два документа от преписката и изброява някои въпроси, за които се твърди, че са нови, които е разгледал по време на изслушването от 23 април 2018 г., без да дава никакво уточнение, което да може да докаже наличието на такова изопачаване. По-специално жалбоподателят твърди, че по време на това изслушване е засегнал въпроса за актуалната ситуация в стоманодобивния сектор, включително в светлината на публикувано през март 2018 г. обявление за започване на разследване с оглед приемането на защитни мерки относно вноса на стоманени продукти. Това твърдение обаче не е достатъчно, за да се докаже, че устните му изявления по време на посоченото изслушване са съдържали важни и нови спрямо съдържанието на документите, които са били предоставени на Консултативния комитет, елементи за преценка.

124 На второ място, жалбоподателят се ограничава да поиска от Съда да даде „разяснения“, без обаче да излага правни доводи, които да подкрепят конкретно искането му за отмяна на обжалваното решение, в нарушение на задължението му, произтичащо от съдебната практика, посочена в точка 51 от настоящото решение.

125 Жалбоподателят също така твърди, че било нелогично да се счита, че докладващият орган по конкуренция може да удостовери редовността на изслушване, в което не е участвал, без да представи никакъв правен довод, с който конкретно да оспори мотивите, изложени в точки 192 и 193 от обжалваното решение.

126 От това следва, че четвъртата част на първото основание, а оттам и цялото това основание, трябва да се отхвърлят отчасти като недопустими и отчасти по същество.

По петото основание

Доводи на страните

127 С петото си основание жалбоподателят поддържа, че мотивите, изложени в точки 349—367 от обжалваното решение, с които Общият съд е отхвърлил възражението за незаконосъобразност на член 25 от Регламент № 1/2003, са опорочени от грешки при прилагане на правото.

128 Първо, жалбоподателят напомня, че тази разпоредба предвижда, че в случай на прекъсване на давността давностният срок изтича най-късно за период от десет години. В случая обаче поради спирането на давността по време на съдебните производства производството останало открито повече от двадесет години след преустановяването на нарушението, тоест продължителност по-голяма от „два пъти двойната“ продължителност на обикновения давностен срок. Това обстоятелство доказвало, че законодателят на Съюза не направил справедливо съгласуване между изискванията за правна сигурност и за спазване на правото.

129 Второ, съображенията на Общия съд имали за последица да принудят жалбоподателя да приеме или да бъде обект на незаконосъобразна санкция, или да бъде обект на неограничено във времето преследване. Комисията обаче не трябвало да може да се възползва от своите грешки, за да се ползва от продължаване на срока, който ѝ е

определен за налагане на санкции. Освен това правото на съдебна защита не трябвало да се обръща срещу правния субект, водейки в негов ущърб до фактическа непогасяемост по давност на правомощието на Комисията за налагане на санкции.

130 Трето, жалбоподателят отбелязва, че в случай на нарушение на разумния срок засегнатите предприятия могат да поискат отмяна на решението за установяване на нарушение, при условие че това нарушение е възпрепятствало упражняването на правото им на защита, или да предявят иск за обезщетение. Според жалбоподателя единственото средство за защита, което може да осигури пълна защита на принципа на разумния срок, обаче било отмяната на решението, прието в случай на явно нарушение на този срок, при това независимо от изтичането на давностния срок. Съображение 37 от Регламент № 1/2003, съгласно което този регламент трябва да се тълкува и прилага при зачитане на основните права и признатите принципи от Хартата, по никакъв начин не било отразено в текста на член 25 от този регламент.

131 Четвърто, що се отнася до принципа на пропорционалност, жалбоподателят изтъква, че Общият съд се е позовал по-конкретно на решение от 15 октомври 2002 г., Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P—C-252/99 P и C-254/99 P, EU:C:2002:582, т. 144), въпреки че това решение е било критикувано в заключението на генерален адвокат Bot по дело ThyssenKrupp Nirosta/Комисия (C-352/09 P, EU:C:2010:635, т. 183—185). Общият съд пропуснал да отговори на предложението на жалбоподателя, приканващо го да приеме предложеното в това заключение разрешение.

132 Съветът и Комисията оспорват доводите на жалбоподателя.

Съображения на Съда

133 Както припомня Общият съд в точка 354 от обжалваното решение, член 25 от Регламент № 1/2003 е резултат от извършеното от законодателя на Съюза при упражняване на предоставените му правомощия съвместяване на две цели, а именно, от една страна, необходимостта да се гарантира правна сигурност, като се избегне консолидирани с течение на времето положения да бъдат поставяни под въпрос безкрайно, и от друга, изискването да се гарантира спазването на правото, като се преследват, установяват и санкционират нарушенията на правото на Съюза.

134 В това отношение, както отбелязва Общият съд в точки 355 и 356 от обжалваното решение, в стремежа си да съчетае тези цели, законодателят на Съюза не е превишил границите на своята свобода на преценка. Всъщност член 25, параграф 1, буква б) и член 25, параграф 5 от Регламент № 1/2003 предвиждат, що се отнася до преследването на нарушения на членове 101 ДФЕС и 102 ДФЕС, че давността изтича след петгодишен срок или, в случай на прекъсване на давността, най-късно в деня, в който изтича период, равен на два пъти давностния срок, без Комисията да е наложила глоба или периодична имуществена санкция. От тези разпоредби следва, че правомощията на тази институция да налага санкции са строго ограничени.

135 Резултатът от това съвместяване е в съответствие и с принципа на пропорционалност, както постановява Общият съд в точки 359—366 от обжалваното решение.

136 Вярно е, че в случай на обжалване пред съда на Съюза съгласно член 25, параграф 6 от Регламент № 1/2003 давностният срок спира да тече до приключването на това съдебно производство. Както по същество отбелязва Общият съд в точка 363 от обжалваното решение, това спиране защитава Комисията от действието на погасителната давност в случаите, в които бездействието на тази институция не се дължи на неполагане на дължимата грижа от нейна страна. Възможността поради такива периоди на спиране общата продължителност на дадено производство да надхвърли съществено, както в случая, давностния срок, определен в член 25, параграф 1, буква б) от Регламент № 1/2003 на пет или десет години, или в случай на прекъсване на този срок, предвидения в член 25, параграф 5 от този регламент десетгодишен срок, не позволява да се приеме, че законодателят на Съюза е превишил границите на своята свобода на преценка.

137 Както по същество посочва Общият съд в точка 356 от обжалваното решение, правните субекти, които се оплакват от неразумно дълго производство, могат да поискат отмяната на приетото в края на това производство решение, при условие че тази продължителност е довела до нарушение на правото на защита или, при липса на такова нарушение на правото на защита, като предявят иск за обезщетение пред съда на Съюза.

138 Фактът, че в случая общата продължителност на производството надвишава двадесет години, не позволява да се приеме, че член 25 от Регламент № 1/2003 е опорочен от незаконосъобразност.

139 Другите изтъкнати от жалбоподателя доводи не поставят под въпрос този извод.

140 Първо, с оглед на давностните срокове, припомнени в точка 134 от настоящото решение, и независимо от продължителността на разглежданото производство, жалбоподателят не може да твърди, че е изложен на риска от безкрайно преследване от страна на Комисията или на фактическа непогасяемост по давност на правомощията на тази институция да налага санкции.

141 Второ, трудностите, които правен субект би могъл да срещне, когато се опитва да приложи способите за защита, посочени в точка 137 от настоящото решение, колкото и големи да са те, не могат да бъдат достатъчни, за да се приеме, че само отмяната на решението, с което му се налага санкция, представлява ефективен способ за защита в случай на нарушение на принципа на разумния срок, независимо от изтичането на давностния срок.

142 Трето, жалбоподателят се ограничава да изтъкне, че зачитането на основните права и признатите в Хартата принципи, макар и припомнено в съображение 37 от Регламент № 1/2003, не било отразено в текста на член 25 от този регламент, без обаче да внесе каквото и да било уточнение в това отношение.

143 Четвърто, що се отнася до релевантността на предложеното в точки 183—185 от заключението на генерален адвокат Bot тълкуване по дело ThyssenKrupp Nirosta/Комисия (C-352/09 P, EU:C:2010:635), достатъчно е да се припомни, както впрочем признава самият жалбоподател, че това тълкуване не е отразено в решението по това дело, нито по-общо в практиката на Съда.

144 Накрая, доколкото жалбоподателят изтъква, че в обжалваното решение Общият съд е трябвало да се произнесе по този откъс от заключението на генерален адвокат Bot по дело ThyssenKrupp Nirosta/Комисия (C-352/09 P, EU:C:2010:635) и следователно е пропуснал да

се произнесе в това отношение, следва да се посочи, че този откъс съдържа предложение, отнасящо се не до валидността на разглежданите правила, а до тяхното тълкуване. Поради това с така изразената позиция в това заключение при всички хипотези не може да докаже възражението за незаконосъобразност, за което се отнася петото основание.

145 От това следва, че петото основание трябва да се отхвърли по същество.

По второто основание

146 С второто си основание жалбоподателят оспорва мотивите, поради които в точки 229—272 от обжалваното решение Общият съд е приел, че принципът на разумния срок не е бил нарушен.

147 Това основание се състои от три части.

148 С първите две части жалбоподателят оспорва, от една страна, преценките на Общия съд относно продължителността на производството по приемане на решението от 2009 г. и на спорното решение, и от друга страна, преценките относно общата продължителност на производството, която към датата на приемане на последното решение вече била над 19 години.

149 С третата част той оспорва преценката на Общия съд, че продължителността на производството не е нарушила правото му на защита.

150 Както по същество припомня Общият съд в точка 215 от обжалваното решение, нарушението на принципа за спазване на разумен срок може да обоснове отмяната на решение, взето след провеждане на административно производство по член 101 или 102 ДФЕС, само ако води и до нарушение на правото на защита на съответното предприятие (вж. в този смисъл решение от 9 юни 2016 г., PROAS/Комисия, C-616/13 P, EU:C:2016:415, т. 74—76 и цитираната съдебна практика).

151 Следователно, както е отбелязал Общият съд в точка 230 от обжалвано решение, продължителността на производството може да доведе до отмяна на обжалваното решение, ако са изпълнени две кумулативни условия, като първото е тази продължителност да изглежда неразумна, а второто — превишаването на разумния срок да е възпрепятствало упражняването на правото на защита.

152 Третата част на второто основание следва да се разгледа именно в светлината на второто от тези условия.

Доводи на страните

153 С третата част на второто основание жалбоподателят твърди, че противно на преценките в точки 266—272 от обжалваното решение, продължителността на производството е нарушила правото му на защита и му е причинила вреди. По-специално поради прекомерната продължителност на това производство повечето субекти, които са можели да представят полезни за защитата му доказателства, включително оневиняващи, не са били в състояние да вземат участие в изслушването от 23 април 2018 г. Ако преди

приемането на решението от 2002 г. или на решението от 2009 г. всички заинтересовани страни били изслушани по съществото на оплакванията, Комисията щяла да приеме различно решение.

154 Комисията поддържа, че тези доводи са недопустими и при всички случаи неоснователни.

Съображения на Съда

155 Противно на твърденията на Комисията, жалбоподателят не се ограничава до това да поиска от Съда да извърши ново разглеждане на жалбата в първоинстанционното производство и да даде нова преценка на фактите, без да посочи с точност грешките, допуснати в обжалваното решение. За да докаже обаче, че продължителността на производството е довела до нарушение на правото му на защита, жалбоподателят повтаря доводите, изтъкнати в рамките на първото му основание от настоящата жалба, което бе отхвърлено в точка 126 от настоящото решение като отчасти недопустимо и отчасти по същество.

156 При това положение и третата част на второто основание трябва да се отхвърли.

157 От това следва, че едно от двете посочени в точка 151 от настоящото решение условия, които се изискват, за да може нарушението на принципа на разумния срок да доведе до отмяна на решение, не е изпълнено.

158 Вследствие на това второто основание, изведено от нарушение на принципа на разумния срок, трябва да се отхвърли по същество, без да е необходимо да се разглеждат първата и втората му част.

По третото основание

По първата част

– *Доводи на страните*

159 С първата част на третото основание жалбоподателят твърди, че с приемането в точки 275—296 от обжалваното решение, че Комисията е обяснила в достатъчна степен причините, поради които е приела ново решение за налагане на глоба, Общият съд допуснал грешка при прилагане на правото.

160 В точки 282—287 от обжалваното решение Общият съд по същество приел, първо, че Комисията е посочила, че продължителността на производството не водела до нарушение на принципа на разумния срок и че правото на защита на предприятията не било нарушено, тъй като, от една страна, последните са могли да представят становищата си по възобновяването на производството, и от друга страна, те изложили доводите си и в хода на изслушването от 23 април 2018 г.; второ, че Комисията е стигнала до извода, че след претегляне на общия интерес от ефективно прилагане на правилата на конкуренцията и стремежа да се смекчат евентуалните последици от допуснатите от нея процесуални грешки, единствено приемането на спорното решение щяло да ѝ позволи да се увери, че извършителите на нарушението няма да останат ненаказани и действително ще бъдат

разубедени да възприемат подобно поведение в бъдеще, и трето, че тази институция е решила да намали с 50 % размера на наложените глоби, за да смекчи отрицателните последици, породени евентуално от продължителността на производството.

161 Според жалбоподателя първото и третото от тези съображения не са релевантни, за да се провери дали са спазени разпоредбите на член 7, параграф 1, последно изречение от Регламент № 1/2003, съгласно който Комисията може да констатира нарушение на конкурентното право на Съюза в миналото само когато има законен интерес да направи това. Второто от тези съображения, посочено в точки 284—286 от обжалваното решение, не представлявало достатъчен мотив, който да обоснове преценката на Общия съд, като се има предвид това, че ако само налагането на санкция позволяваше на Комисията да гарантира, че нарушенията на правилата за конкуренция и повторното им извършване не могат да бъдат безнаказани, дискреционната власт, която ѝ предоставя този регламент, би била лишена от смисъл.

162 При всички случаи жалбоподателят счита, че изложените от Комисията и одобрени от Общия съд мотиви като обосновка за приемането на спорното решение, са неоснователни.

163 На първо място, в точка 290 от обжалваното решение Общият съд неправилно приел, че в съображение 567 от спорното решение Комисията е отговорила на довода на жалбоподателя, с който той я упреквал, че не е обяснила защо, при все че италианският пазар съществено се променил в сравнение с установения период на нарушение, е било необходимо през юли 2019 г. да се наложи на жалбоподателя санкция за поведение отпреди повече от 30 години. Това съображение от спорното решение, което подчертавало възпиращия ефект на санкцията, обаче не обяснявало защо този ефект оставал релевантен, докато в действителност той бил такъв само към момента на започването на разследването на Комисията през 2000 г. Посоченото съображение не обяснявало и защо възпиращият ефект трябва да бъде „особено препоръчителен“ на пазар като италианския пазар на арматурна стомана.

164 На второ място, Общият съд пропуснал да констатира генеричния характер на твърдението, изложено в съображение 562 от спорното решение, че е важно да се попречи на предприятията „да продължат или да подновят антиконкурентното си поведение, без да е установена тяхната отговорност в миналото за извършеното нарушение“.

165 Комисията оспорва тези доводи.

– *Съображения на Съда*

166 Трябва да се припомни, че според практиката на Съда изискваните от член 296 ДФЕС мотиви на актовете на институциите на Съюза трябва да са съобразени с естеството на съответния акт и трябва по ясен и недвусмислен начин да излагат съображенията на институцията, която издава акта, така че да дадат възможност на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, а на компетентната юрисдикция — да упражни своя контрол (решение от 9 ноември 2023 г., Altice Group Lux/Комисия, C-746/21 P, EU:C:2023:836, т. 217 и цитираната съдебна практика).

167 В конкретния случай Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел в точка 288 от обжалваното решение, че Комисията е изложила задълбочени мотиви, които ясно и недвусмислено показвали какви съображения е възприела, за да обоснове приемането на ново решение за налагане на санкции, въпреки приетите в миналото две отменителни решения.

168 Всъщност обясненията, дадени в това отношение в спорното решение и обобщени от Общия съд в точки 282—287 от обжалваното решение, уточняват достатъчно ясно причините, поради които Комисията е приела ново решение за налагане на глоба.

169 В това отношение следва, от една страна, да се отбележи, че обобщението на тези причини от жалбоподателя, посочено в точка 160 от настоящото решение, не е пълно, тъй като в него не се споменава, че в точка 285 от обжалваното решение Общият съд е припомнил, че в съображения 560 и 561 от спорното решение Комисията е посочила, че предприятията — адресати на това решение, са участвали в продължение на единадесет години в нарушение, което се счита за едно от най-сериозните ограничения в областта на конкуренцията, и че в такъв контекст неприемането отново на решение, с което се установява участието на тези предприятия в посоченото нарушение, би било в разрез с общия интерес да се гарантира ефективното прилагане на правото на Съюза в областта на конкуренцията и би надхвърлило интереса да се смекчат последиците от евентуално нарушаване на основните права в ущърб на посочените предприятия. Освен това тази констатация била достатъчна, за да се обясни, че според Комисията е бил налице законен интерес от приемането на спорното решение по смисъла на член 7, параграф 1 от Регламент № 1/2003.

170 От друга страна, както отбелязва Общият съд в точка 280 от обжалваното решение, след отмяната на първите две решения, приети от Комисията за санкциониране на разглеждания картел, и изключително продължителното време, изтекло между първите действия по разследване и приемането на спорното решение, тази институция е трябвало да вземе предвид тези обстоятелства, когато е изложила причините, поради които считала за обосновано приемането на ново решение за налагане на санкции. Противно на твърденията на жалбоподателя, посочените в точки 282 и 287 от обжалваното решение съображения са били релевантни.

171 Изложената в точка 167 от настоящото решение преценка не се поставя под въпрос от доводите, с които жалбоподателят оспорва мотивите на спорното решение, обосноваващи наличието на законен интерес от приемането на същото.

172 В това отношение следва да се припомни, че задължението за мотивиране на решенията представлява съществено процесуално изискване, което трябва да се разграничава от въпроса за обосноваността на мотивите, от която зависи материалната законосъобразност на спорния акт. Всъщност мотивите на едно решение представляват формален израз на съображенията, на които се основава това решение. Ако съображенията са неправилни, се засяга материалната законосъобразност на решението, а не мотивите му, които може да са достатъчни, но да изразяват неправилни съображения (решение от 18 април 2024 г., Dumitrescu и др./Комисия и Съд, C-567/22 P—C-570/22 P, EU:C:2024:336, т. 46 и цитираната съдебна практика).

173 Под претекст обаче, че се позовава на нарушение на задължението за мотивиране, жалбоподателят всъщност цели да постави под въпрос основателността на мотивите, на които се основава спорното решение.

174 Тези доводи не могат да поставят под въпрос точки 275—296 от обжалваното решение, в които Общият съд приема, че в случая Комисията не е нарушила задължението си за мотивиране.

175 Следва, че първата част на третото основание трябва да се отхвърли като неоснователна.

По втората част

– *Доводи на страните*

176 С втората част на третото основание жалбоподателят по същество твърди, че в точки 298—302 от обжалваното решение Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото и не е изпълнил задължението си за мотивиране относно възпиращия ефект на спорното решение.

177 Първо, Общият съд не отговорил на довода на жалбоподателя, че Consiglio di Stato (Държавен съвет, Италия) е потвърдил с решение от 21 януари 2020 г. липсата на друг картел, в който се твърди, че жалбоподателят е участвал. От това решение обаче следвало, че считано от 2000 г., жалбоподателят упражнявал дейността си при спазване на правилата на конкуренцията, така че стоящата в основата на решението от 2002 г. цел за постигане на възпиращ ефект била напълно постигната.

178 Второ, в точка 298 от обжалваното решение Общият съд се ограничил да изложи общи съображения относно възпиращия ефект на спорното решение.

179 Трето, обжалваното решение било опорочено от противоречие в мотивите. Всъщност от точка 299 от това решение следвало, че според Общия съд решението за налагане на санкция в спорното решение се обосновава, от гледна точка на възпиращия ефект, с възстановяването след отмяната на решенията от 2002 г. и от 2009 г. на размера на наложените с тези решения глоби. В точка 660 от посоченото решение обаче Общият съд приел, че целта за възпиране вече била постигната по отношение на жалбоподателя, във всеки случай поне частично, чрез санкциите, наложени му с решенията от 2002 г. и 2009 г.

180 Четвърто, в точки 300 и 301 от обжалваното решение Общият съд пропуснал да вземе предвид факта, че налагането на две санкции с решенията от 2002 г. и 2009 г., както и свързаните с тях съдебни разноски, вече представлявало санкция за него, по-специално като накърнили репутацията му. В това отношение жалбоподателят отбелязва, че от практиката на Общия съд, и по-специално от решение от 12 декември 2018 г., Biogaran/Комисия (T-677/14, EU:T:2018:910), следвало, че трябва да се вземе предвид значителното накърняване на репутацията, което констатацията за участие в нарушение на правилата за конкуренция представлява за юридическо лице. Освен това поради общия си характер мотивите, изложени в това отношение в обжалваното решение, били равнозначни на липса на мотиви.

181 Комисията оспорва тези доводи.

– *Съображения на Съда*

182 На първо място, следва да се отбележи, че с решението на Consiglio di Stato (Държавен съвет) от 21 януари 2020 г., на което се позовава жалбоподателят, се установява липсата на нарушение във връзка с друг картел, в който се твърди, че е участвал жалбоподателят. Във всеки случай това решение не позволява да се установи, че от 2000 г. нататък той е извършвал дейността си при спазване на правилата на конкуренцията и че следователно целта за възпиране, преследвана още с решението от 2002 г., вече е била постигната. При тези обстоятелства Общият съд не може да бъде упрекнат, че не се е произнесъл по това решение в обжалваното решение.

183 На второ място, следва да се припомни, че в точка 298 от обжалваното решение Общият съд е постановил, че Комисията е могла да приеме, с оглед на сериозния характер на установеното нарушение, че приемането на решение и налагането на санкция все още е било оправдано от възпиращия ефект, който биха могли да имат на пазарите това решение и съдържащата се в него санкция. Тази преценка е обяснена изрично в точка 299 от това решение, където Общият съд подчертава, че именно фактът, че трябва да се плати глоба има възпиращ ефект след отмяната на решенията от 2002 г. и от 2009 г. От това следва, че точка 298 от посоченото решение, разглеждана във връзка с точка 299 от същото решение, далеч не съдържа съображения от общ характер, а излага по ясен и недвусмислен начин разсъжденията на Общия съд.

184 На трето място, противно на твърденията на жалбоподателя, не съществува никакво противоречие между мотивите, изложени в точки 299 и 660 от обжалваното решение. Всъщност, макар Общият съд да признава в тази последна точка, която се намира в частта от обжалваното решение, в която при упражняване на правомощието си за пълен съдебен контрол Общият съд е разгледал въпроса дали следва да се предостави допълнително намаляване на наложената на жалбоподателя глоба, дали решенията от 2002 г. и от 2009 г. вече са имали определен възпиращ ефект, от контекста, и по-специално от точки 658, 659 и 661 от това решение ясно следва, че Общият съд е на мнение, че целта за възпиращ ефект не е била напълно постигната преди приемането на спорното решение. При тези условия налагането на санкция на жалбоподателя в това решение всъщност можело да се счита за обосновано с оглед на необходимостта да се осигури възпиращ ефект, както отбелязва Общият съд в точка 299 от обжалваното решение.

185 На четвърто място, следва да се отбележи, че в точки 300 и 301 от обжалваното решение Общият съд приема, че налагането на глоба в случая имало за цел не само да се придаде определен възпиращ ефект на това решение, но и да се избегне вероятността съответните предприятия да се ползват от пълна безнаказаност.

186 Тъй като обаче решенията от 2002 г. и от 2009 г. са били отменени и съответните глоби са били възстановени заедно с лихвите, само ново решение, налагащо глоба на жалбоподателя, можело да гарантира, че участието му в картела, предмет на спорното решение, няма да остане ненаказано.

187 Що се отнася до разходите, свързани с двата спора след решението от 2002 г., достатъчно е да се отбележи, че в решение от 25 октомври 2007 г., Ferriere Nord/Комисия (T-94/03, EU:T:2007:320), Общият съд осъжда Комисията да понесе направените от жалбоподателя съдебни разноски, а в решение от 21 септември 2017 г., Ferriere Nord/Комисия (C-88/15 P,

EU:C:2017:716), Съдът осъжда Комисията да понесе съдебните разноски, направени от жалбоподателя както в първоинстанционното производство, така и в производството по обжалване, по което е постановено това решение.

188 Освен това е вярно, че в решение от 12 декември 2018 г., Biogaran/Комисия (EU:T:2018:910, T-677/910), на което се позовава жалбоподателят, Общият съд е взел предвид значителното накърняване на репутацията, което за физическо или юридическо лице представлява констатацията, че то е участвало в нарушение на правилата на конкуренцията. При все това целта на тази преценка не е била да се посочи, че такова засягане представлява форма на санкция, произтичаща от констатирането на нарушение с решение на Комисията, а да се обясни защо е необходимо тази институция да представи точни и непротиворечиви доказателства, за да докаже наличието на такова нарушение.

189 С оглед на гореизложеното следва да се заключи, че Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел в точка 300 от обжалваното решение, че налагането на глоба в спорното решение е имало за цел да се избегне пълна безнаказаност на съответните предприятия.

190 Следователно втората част на третото основание трябва да се отхвърли като неоснователна.

По третата част

– *Доводи на страните*

191 С третата част на третото основание жалбоподателят поддържа, че в точки 304—307 от обжалваното решение Общият съд не изпълнил задължението си за мотивиране, тъй като не е отговорил на довода му, изведен от нарушение на член 6, параграф 1 ЕКПЧ.

192 Комисията оспорва тези доводи.

– *Съображения на Съда*

193 В точка 303 от обжалваното решение Общият съд отбелязва, че в първоинстанционното производство жалбоподателят е поддържал, че фактът, че е имал качеството на обвиняем по време на цялото производство, му е наложил наказание, което е достатъчно само по себе си. Общият съд отхвърля този довод, като приема в точки 304 и 305 от това решение, че предвид отмяната на двете решения, предхождащи приемането на спорното решение, жалбоподателят все още не е бил санкциониран за това, че е извършил нарушение на конкурентното право на Съюза, и че при тези обстоятелства приемането на това решение имало за цел да гарантира, че жалбоподателят действително ще бъде санкциониран за това нарушение.

194 В подкрепа на третата част на третото основание за обжалване жалбоподателят повтаря, че вече е бил санкциониран преди приемането на спорното решение, но не представя никакъв довод, с който да оспори конкретно съображенията на Общия съд, изложени в точки 304 и 305 от обжалваното решение. Той се ограничава да изтъкне, че Общият съд е пропуснал да се произнесе по довода му, изведен от нарушение на член 6, параграф 1 ЕКПЧ.

195 В това отношение следва да се отбележи, че в точка 238 от първоинстанционната си жалба жалбоподателят е изтъкнал, че обстоятелството, че от повече от 17 години е имал статут на „обвиняем“, тоест от момента на получаването на изложението на възраженията през март 2002 г., освен че представлява нарушение на член 6 ЕКПЧ, който съдържа задължението да се следи дадено лице да не остане твърде дълго в състояние на несигурност относно изхода на повдигнатото срещу него наказателно обвинение, само по себе си му причинило сериозно страдание.

196 Както обаче показва заглавието на раздела, в който се съдържат, тези доводи са целели да оспорят мотивите на спорното решение, съгласно които налагането на санкция е необходимо, за да се избегне безнаказаността на съответните предприятия. При тези обстоятелства и при липсата на каквото и да било уточнение в този смисъл Общият съд с основание е приел, че позоваването на член 6 от ЕКПЧ е имало за цел само да подсили доводите на жалбоподателя, целящи да докажат, че той вече е бил санкциониран преди приемането на спорното решение, на което Общият съд е отговорил в точки 304 и 305 от обжалваното решение.

197 Поради това Общият съд не може да бъде упрекнат в какъвто и да било пропуск да се произнесе в това отношение.

198 Следователно третата част на третото основание трябва да се отхвърли като неоснователна.

По четвъртата част

– *Доводи на страните*

199 С четвъртата част на третото основание жалбоподателят поддържа, че като се е основал в точки 310—315 от обжалваното решение на възможността за трети лица да предявят иск за обезщетение пред националните юрисдикции, Общият съд е извършил замяна на мотиви, не е разгледал документите по преписката и е обърнал тежестта на доказване.

200 Комисията счита, че тъй като тези доводи са насочени срещу мотиви, изложени от съображения за изчерпателност в обжалваното решение, те трябва да бъдат отхвърлени като неотносими. При всички случаи четвъртата част била неоснователна.

– *Съображения на Съда*

201 В точка 301 от обжалваното решение Общият съд приема, че предвид тежестта и продължителността на установеното от Комисията нарушение целта да се избегне пълна безнаказаност на съответните предприятия, сама по себе си е била достатъчна, за да обоснове в случая приемането на решение за налагане на санкция.

202 Тази преценка на Общия съд не е оспорена от жалбоподателя в жалбата му.

203 От това следва, че като посочва други съображения, които могат да обосноват приемането на спорното решение, като например намерението да се защити правото на трети лица да предявят иск за обезщетение пред националните юрисдикции, Общият съд е изложил тези съображения за изчерпателност, за да отговори изцяло на доводите на жалбоподателя.

204 Следователно, тъй като оплакванията на жалбоподателя в рамките на четвъртата част на третото основание са насочени срещу мотивите на обжалваното решение, които са изложени за изчерпателност, те не могат да доведат до отмяната на това решение.

205 Оттук следва, че четвъртата част на третото основание трябва да се отхвърли като неотносима.

По петата част

– *Доводи на страните*

206 С петата част на третото основание жалбоподателят поддържа, че като отхвърлил в точки 317—323 от обжалваното решение оплакването му за нарушение на принципа на пропорционалност, Общият съд се основал на ирелевантни съображения, които не са достатъчни, за да обосноват това отхвърляне.

207 Освен това след изложението на тази пета част жалбата съдържа раздел, озаглавен „Заключителни съображения“, където жалбоподателят повтаря доводите, развити в точки 242, 243 и 252—254 от жалбата му в първоинстанционното производство.

208 Комисията счита, че посочената пета част е недопустима, тъй като е неясна и обща. При всички положения тя била неоснователна.

– *Съображения на Съда*

209 Следва да се отбележи, че жалбоподателят само оспорва релевантността на обстоятелствата, взети предвид от Общия съд в точки 317—323 от обжалваното решение, без да посочи точно правните доводи, с които конкретно се подкрепя искането му за отмяна на това решение, в разрез с припомнените в точка 51 от настоящото решение изисквания.

210 Освен това не отговаря на тези изисквания жалба, която, без дори да съдържа доводи, насочени конкретно към установяване на грешката при прилагане на правото, опорочаваща оспореното решение, само повтаря или възпроизвежда буквално вече изложени пред Общия съд основания и доводи. Всъщност такава жалба представлява искане, целящо просто преразглеждане на подадената пред Общия съд искова молба или жалба, а това е извън компетентността на Съда (решение от 9 февруари 2023 г., Boshab/Съвет, C-708/21 P, EU:C:2023:84, т. 60 и цитираната съдебна практика).

211 В случая обаче с доводите, обобщени в точка 207 от настоящото решение, жалбоподателят само повтаря, с изключение на някои незначителни изменения, доводите, които вече е изложил пред Общия съд.

212 Следователно петата част на третото основание трябва да се отхвърли като недопустима.

213 Поради това третото основание трябва да се отхвърли отчасти като недопустимо и отчасти по същество.

По четвъртото основание

Доводи на страните

214 С четвъртото си основание жалбоподателят изтъква, че като приел в точки 326—342 от обжалваното решение, че принципът ne bis in idem не е бил пречка за приемането на спорното решение, Общият съд е приложил неправилно този принцип.

215 Според жалбоподателя е вярно, че принципът ne bis in idem допуска приемането на ново решение, когато предходното решение е било отменено поради процесуални нарушения. От решение от 15 октомври 2002 г., Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P-C-252/99 P и C-254/99 P, EU:C:2002:582), обаче следвало, че тази възможност зависи от условието да няма произнасяне по съществото по деянията, предмет на делото. В случая обаче това условие не било изпълнено, тъй като Общият съд се произнесъл по съществото на делото в решение от 9 декември 2014 г., Ferriere Nord/Комисия (T-90/10, EU:T:2014:1035).

216 Жалбоподателят подчертава, че Общият съд е приел, че принципът ne bis in idem се прилага само в случай на двойна санкция, което не съответствало на обстоятелствата по настоящото дело, тъй като решение от 9 декември 2014 г., Ferriere Nord/Комисия (T-90/10, EU:T:2014:1035), както и решението от 2009 г. и предвидената в него санкция са били отменени от Съда. При все това според жалбоподателя този принцип не допуска и кумулирането на производства, още повече когато подобно кумулиране води, както в настоящия случай, до ново осъждане за същите деяния.

217 Освен това Общият съд неправилно приел, че принципът ne bis in idem се прилага само в случай на двойно санкциониране. Така от член 50 от Хартата следвало, че този принцип се прилагал и в хипотезата на двойно осъждане. Всъщност едно лице можело да бъде осъдено за неправомерно поведение, без да му бъде наложена санкция.

218 Като признава, че член 50 от Хартата се отнася до окончателно съдебно решение, жалбоподателят същевременно подчертава, че макар да е било отменено от Съда, решение от 9 декември 2014 г., Ferriere Nord/Комисия (T-90/10, EU:T:2014:1035), трябвало да се приеме по същество за окончателно. Всъщност от заключението на генерален адвокат Wahl по дела Feralpi и др./Комисия (C-85/15 P, C-86/15 P и C-87/15 P, C-88/15 P и C-89/15 P, EU:C:2016:940) следвало, че жалбата срещу това решение е трябвало да бъде обявена за недопустима.

219 При всички положения не всички съдебни решения от 2014 г. били обжалвани. Поради това преценката на елементите от фактическия състав на разглеждания картел, които били общи за всички засегнати предприятия, станала окончателна. Преценката на Общия съд, че съдебните решения не пораждали последици за предприятията, които не били страни по споровете, по които са постановени тези решения, била твърде формалистична и не отчитала истинската същност на принципа ne bis in idem.

220 Впрочем текстът на член 50 от Хартата не трябвало да се тълкува по твърде буквален начин. В това отношение жалбоподателят обръща внимание, че от решение от 29 юни 2016 г., Kossowski (C-486/14, EU:C:2016:483) следва, че когато делото е прекратено от прокурор, който все пак е разгледал фактите, принципът ne bis in idem е приложим независимо от липсата на оправдателно съдебно решение.

221 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

Съображения на Съда

222 Член 50 от Хартата гласи, че „[н]икой не може да бъде подложен на наказателно преследване или наказван за престъпление, за което вече е бил оправдан или осъден на територията на Съюза с окончателно съдебно решение в съответствие със закона“. В този смисъл принципът ne bis in idem забранява кумулирането както на производства, така и на санкции, които имат наказателноправен характер по смисъла на този член, за същото деяние и срещу същото лице (решение от 14 септември 2023 г., Volkswagen Group Italia и Volkswagen Aktiengesellschaft, C-27/22, EU:C:2023:663, т. 44 и цитираната съдебна практика).

223 Освен това Съдът вече е приел, че принципът ne bis in idem трябва да бъде зачитан в производства за налагане на глоби съгласно правото на конкуренция. Посоченият принцип не допуска в областта на конкуренцията предприятие да бъде наказвано или преследвано отново за антиконкурентни действия, за които с предходно влязло в сила решение то вече е било санкционирано или е било установено, че не носи отговорност (решение от 22 март 2022 г., Nordzucker и др., C-151/20, EU:C:2022:203, т. 32 и цитираната съдебна практика).

224 В настоящия случай следва да се отбележи, че към датата на приемане на спорното решение не е имало решение относно картела, за който се отнася спорното решение, което вече да не е подлежало на обжалване и което следователно е станало окончателно. Всъщност, макар наистина в решение от 9 декември 2014 г., Ferriere Nord/Комисия (T-90/10, EU:T:2014:1035), Общият съд да се е произнесъл по съществото на въпроса дали жалбоподателят може да носи отговорност за този картел, както е посочен в решението от 2009 г., това решение е било обжалвано пред Съда, поради което то не е станало окончателно, а впоследствие е било изцяло отменено от Съда, също както решението от 2009 г.

225 Противно на поддържаното от жалбоподателя, възобновяването на производството и приемането на спорното решение не са несъвместими с решението от 15 октомври 2002 г., Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P-C-252/99 P и C-254/99 P, EU:C:2002:582).

226 Всъщност, както припомня Общият съд в точка 331 от обжалваното решение, от това съдебно решение следва, че принципът non bis in idem забранява само нова преценка по същество за наличието на нарушение, когато тя би довела или до налагането на втора санкция в допълнение към първата, в случай че отново бъде установено, че трябва да бъде понесена отговорност, или до налагане на първа санкция, в случай че с второто решение се постанови, че трябва да бъде понесена отговорност, при положение че носенето на отговорност е изключено в първото решение (решение от 15 октомври 2002 г., Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P-C-252/99 P и C-254/99 P, EU:C:2002:582, т. 61). Нито една от тези две хипотези обаче не е налице в настоящия случай.

227 Наистина, в точка 62 от това решение Съдът добавя, че принципът ne bis in idem сам по себе си допуска възобновяване на преследването, което има за предмет едно и също антиконкурентно поведение, когато първото решение е било отменено поради формални съображения, без да е постановено решение по същество по твърдените деяния.

228 При все това по този начин Съдът не е посочил, че принципът ne bis in idem не допуска приемането на ново решение след отмяната по жалба на съдебното решение, с което Общият съд се е произнесъл по същество по първо решение и отмяната на това първо решение. Всъщност, както следва от същата точка 62 от посоченото решение, принципът ne bis in idem може да бъде нарушен само ако делото вече е приключило с окончателно решение по същество. Както обаче бе посочено в точка 224 от настоящото решение, тъкмо такова окончателно решение не е било налице към момента на приемане на спорното решение.

229 Освен това цитираната в точка 227 от настоящото решение съдебна практика потвърждава, че възобновяването на производство в областта на прилагането на правилата на Съюза в областта на конкуренцията след отмяната на първо решение, с което се слага край на това производство, не води до кумулиране на производства.

230 От това следва, че Общият съд правилно е счел, че приемането на спорното решение не нарушава принципа ne bis in idem.

231 Наистина някои от решенията от 2014 г., които се отнасят до други предприятия, са станали окончателни, тъй като не са били обжалвани. Тези решения обаче, макар да се отнасят до същия картел като този, за който жалбоподателят е бил преследван, не представляват окончателно съдебно решение по отношение на последния.

232 Също така, противно на твърдяното от жалбоподателя, възможността решение на прокуратурата да бъде релевантно за прилагането на принципа ne bis in idem, не може да постави под въпрос тази преценка, тъй като Съдът е уточнил, че за целите на прилагането на този принцип подобно решение трябва да бъде окончателно (решение от 29 юни 2016 г., Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, т. 52—54).

233 С оглед на изложеното по-горе четвъртото основание следва да се отхвърли по същество.

По шестото основание

Доводи на страните

234 С шестото си основание жалбоподателят по същество поддържа, че като не констатирал, че нарушението на правото на защита произтича от факта, че Комисията не е посочила изрично намерението си да приложи по отношение на жалбоподателя отегчаващото обстоятелство повторност на нарушението в изложението на възраженията, в изложението на допълнителните възражения или в друг акт от възобновеното през 2017 г. производство, като по този начин го е лишила от възможността да представи становище по този въпрос в хода на административното производство, Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото в точки 535—551 от обжалваното решение.

235 Първо, Общият съд не взел предвид практиката на Съда, и по-специално решение от 5 март 2015 г., Комисия и др./Versalis и др., C-93/13 P и C-123/13 P, EU:C:2015:150), и тази на Европейския съд по правата на човека относно член 6 от ЕКПЧ. Второ, той нарушил релевантните разпоредби от актовете на самоналоженото от Комисията незадължително право, а именно точки 84, 86 и 109 от Известието от 2011 г. Трето, Общият съд не взел предвид или изопачил стенограмата на някои откъси от протокола на заседанието по

делото, по което е постановено решение от 21 септември 2017 г., Ferriere Nord/Комисия (C-88/15 P, EU:C:2017:716). Четвърто, фактите, посочени в точки 547 и 548 от обжалваното съдебно решение, също като посочените в точки 543—546 от това решение, били ирелевантни, тъй като изложението на възраженията и решенията от 2002 г. и от 2009 г. не съдържали мотиви относно повторността на нарушението. При всички случаи тези факти е трябвало да бъдат актуализирани поради изключително дългата продължителност на производството. Посоченото в точка 549 от обжалваното решение обстоятелство било ирелевантно, тъй като съдържанието на писмото от 15 декември 2017 г. явно не отговаряло на установените от съдебната практика критерии.

236 Комисията счита, че това основание е недопустимо и във всички случаи трябва да се отхвърли по същество.

Съображения на Съда

237 В точки 538—542 от обжалваното решение Общият съд излага критериите, които позволяват да се провери наличието на евентуално нарушение на правото на защита на жалбоподателя, що се отнася до отчитането на повторността на нарушението по отношение на него.

238 В точка 538 от това решение той отбелязва, имайки предвид решението от 5 март 2015 г., Комисия и др./Versalis и др. (C-93/13 P и C-123/13 P, EU:C:2015:150), че когато Комисията възнамерява да подведе дадено юридическо лице под отговорност за нарушение на конкурентното право и в този контекст да вземе предвид повторността на нарушението като отегчаващо обстоятелство, адресираното до това лице изложение на възраженията трябва да съдържа информацията, която ще позволи на това лице да се защити, и по-специално обстоятелствата, сочещи наличието на повторност на нарушението в случая. В точка 539 от посоченото решение той припомня, че именно в този смисъл в точка 84 от своето Известие от 2011 г. Комисията се е ангажирала да посочва в изложението на възраженията „достатъчно точно“ елементите, които могат да представляват отегчаващи обстоятелства, за да добави в точка 540 от същото решение, че съгласно постоянната съдебна практика повторността на нарушението трябва да се разглежда като обстоятелство, което може да бъде отегчаващо.

239 В точка 541 от обжалваното решение Общият съд уточнява, че описаното в точки 538—540 от това решение задължение произтича от това за спазване на правото на защита, като във връзка с второто задължение е установен общ принцип, а именно че във всяко производство, в което може да бъдат наложени санкции, по-специално глоби или периодични санкционни плащания, на предприятията и сдруженията на предприятия трябва да бъде дадена възможност още в хода на административното производство да изложат надлежно становището си по верността и релевантността на изтъкнатите срещу тях факти, възражения и обстоятелства.

240 Накрая, Общият съд приема в точка 542 от обжалваното решение, че когато упражнява контрол дали е спазен принципът на правото на защита, съдът на Съюза трябва да вземе предвид всички обстоятелства по делото, за да гарантира, че намерението на Комисията да приеме за установено нарушение или определено обстоятелство е било достатъчно предвидимо от гледна точка на съответното предприятие, така че да може да се приеме, че на последното е била дадена възможност да изрази становище по съответния въпрос.

241 Тези обяснения на Общия съд не са оспорени от жалбоподателя.

242 За сметка на това жалбоподателят поддържа по същество, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че в случая това, че Комисията е имала намерение да приеме повторността на нарушението като отегчаващо обстоятелство по отношение на него е било достатъчно предвидимо.

243 За да отхвърли това твърдение, Общият съд се основава, от една страна, на съдържанието на изложението на възраженията, посочено в точки 543—546 от обжалваното решение, и от друга страна, на писмото на Комисията от 15 декември 2017 г., с което се съобщава за възобновяването на административното производство, посочено в точки 547—549 от това решение.

244 Макар жалбоподателят да твърди, че не иска от Съда да извърши нова преценка на фактите, неговите доводи са почти изключително съсредоточени върху съдържанието на изложението на възраженията.

245 От точки 547 и 548 от обжалваното решение обаче е видно, че Комисията е уведомила жалбоподателя в писмото си от 15 декември 2017 г., с което съобщава за възобновяването на административното производство, че в решението, което ще вземе в края на производството, тя ще се основе на възраженията, произтичащи от изложението на възраженията, довело до приемането на решенията от 2002 г. и от 2009 г., и че в тези решения повторността на нарушението е взета предвид при изчисляването на размера на глобата на жалбоподателя като отегчаващо обстоятелство.

246 При това положение, дори изложението на възраженията да е било неясно, Общият съд е могъл да приеме в точка 550 от обжалваното решение, че намерението на Комисията да приеме в спорното решение повторността на нарушението като отегчаващо обстоятелство по отношение на жалбоподателя е било достатъчно предвидимо.

247 Освен това Комисията установява повторността на нарушението на жалбоподателя въз основа на предходно решение, с което се констатира извършено от него нарушение и което е било взето предвид за същите цели в решенията от 2002 г. и от 2009 г. При тези обстоятелства, противно на поддържаното от жалбоподателя, Общият съд не е бил длъжен да приеме, че Комисията е трябвало да актуализира данните, с оглед на които е взела предвид повторността на нарушението.

248 Жалбоподателят твърди също, че някои откъси от протокола от заседанието по делото, по което е постановено решение от 21 септември 2017 г., Ferriere Nord/Комисия (C-88/15 P, EU:C:2017:716), потвърждават правдоподобността на причините, поради които той не представил становище относно повторността на нарушението след възобновяването на административното производство. Жалбоподателят обаче не уточнява правните причини, поради които тези откъси доказвали, че е имал право да приеме, че след възобновяването на производството Комисията не можела да вземе предвид повторността на нарушението като отегчаващо обстоятелство, без предварително изрично да го уведоми за това.

249 Следователно оплакването, изведено от непроизнасяне или изопачаване на посочените откъси, трябва да се отхвърли като недопустимо с оглед на изискванията, припомнени в точка 51 от настоящото решение.

250 При това положение шестото основание трябва да се отхвърли отчасти като недопустимо и отчасти по същество.

По седмото основание

По първата част

– *Доводи на страните*

251 С първата част на седмото основание жалбоподателят поддържа, че като е отхвърлил в точки 565—579 от обжалваното решение оплакването му, че отчитането на повторността като отегчаващо обстоятелство било в разрез с принципа на пропорционалност поради прекомерната продължителност на производството, Общият съд допуснал грешки при прилагане на правото.

252 Първо, точка 575 от обжалваното решение била опорочена от липса на мотиви. Всъщност, докато жалбоподателят е имал предвид необичайната продължителност на разглежданото производство, в тази точка 575 Общият съд се позовал на краткия срок, изтекъл между предходното нарушение и санкционираното със спорното решение нарушение.

253 Второ, според Общия съд Комисията можела да приеме, че е налице повторност поради нарушение, установено повече от 30 години преди приемането на спорното решение. По този начин Общият съд се основал на явно непропорционално тълкуване на понятието за повторност на нарушението. Това тълкуване не можело да се обоснове с целта да се гарантира възпиращото действие на това решение, тъй като считано от 2000 г. жалбоподателят вече не бил виновен за антиконкурентни действия. Общият съд пропуснал да вземе предвид възпиращия характер на съдебните и административните производства, в които участвал жалбоподателят.

254 Общият съд не взел предвид и факта, че целта за осигуряване на възпиращ ефект е била взета предвид както за санкциониране на разглеждания картел, така и за увеличаване на глобата поради повторност на нарушението, което водело до дублиране в разрез с принципа на пропорционалност.

255 Освен това преценката на Общия съд била трудно съвместима с принципа, установен в решение от 17 юни 2010 г., Lafarge/Комисия (C-413/08 P, EU:C:2010:346, т. 70 и 73), съгласно който конкурентното право на Съюза не позволява на Комисията да взема предвид повторност на нарушение без ограничение във времето. Следователно отчитането на факти, настъпили преди повече от 30 години преди приемането на спорното решение, на основание повторност било явно непропорционално и на практика водело до отричане на установения от Съда принцип.

256 Комисията поддържа, че тези доводи са недопустими и при всички случаи явно неоснователни.

– *Съображения на Съда*

257 С тази част жалбоподателят упреква Общия съд в липса на мотиви и в грешка при прилагане на правото, що се отнася до тълкуването на принципа на пропорционалност. Следователно, противно на твърденията на Комисията, посочената част трябва да се приеме за допустима.

258 При все това доводите на жалбоподателя са неоснователни.

259 На първо място, що се отнася до мотивите в точка 575 от обжалваното решение, от тази точка следва, че за да провери дали Комисията основателно е приела повторност на нарушението спрямо жалбоподателя, Общият съд е счел за кратък срокът, изтекъл между извършеното по-рано от това предприятие нарушение и нарушението, санкционирано със спорното решение. Противно на твърдяното от жалбоподателя, Общият съд не е пренебрегнал факта, че оплакването, с което е сезиран, се отнася не до този срок, а до изтеклия между предходното нарушение и датата на приемане на спорното решение. Всъщност Общият съд не само обобщава това оплакване в точка 566 от това решение, но и в точка 575 от него постановява, че Комисията с основание е счела повторността на нарушението за отегчаващо обстоятелство спрямо жалбоподателя „въпреки факта, че разследването е отнело определен период от време поради свързани със съдебни производства непредвидими обстоятелства“. От тези данни следва, че твърденията на жалбоподателя за липса на мотиви и за непроизнасяне се основават на неправилен прочит на обжалваното решение.

260 На второ място, що се отнася до оплакването, изведено от нарушение на принципа на пропорционалност, следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика този принцип изисква актовете на институциите на Съюза да бъдат годни да гарантират осъществяването на легитимните цели, преследвани от съответната правна уредба, и да не надхвърлят необходимото за осъществяването на тези цели (решение от 9 декември 2020 г., Groupe Canal +/Комисия, C-132/19 P, EU:C:2020:1007, т. 104 и цитираната съдебна практика).

261 Що се отнася до увеличаването на глобата поради повторност на нарушението, важно е да се припомни, че подобно увеличаване отговаря на необходимостта да се наказва повтарящото се неспазване на правилата за конкуренция от едно и също предприятие (решение от 17 юни 2010 г., Lafarge/Комисия (C-413/08 P, EU:C:2010:346, т. 61).

262 В това отношение следва да се припомни, че жалбоподателят не оспорва направената в точка 553 от обжалваното решение преценка на Общия съд, че с оглед на целта за постигане на възпиращо действие повторността е обстоятелство, което съгласно съдебната практика обосновава значително увеличаване на основния размера на глобата, поради това, че тя действително представлява доказателство за това, че по-рано наложената санкция не е била достатъчно разубеждаваща.

263 Жалбоподателят не оспорва и отхвърлянето в точки 557 и 564 от обжалваното решение на оплакването му, с което е изтъкнал, че срокът, изтекъл между извършеното по-рано нарушение и посоченото в спорното решение, бил твърде дълъг, за да се приеме, че спрямо него е налице повторност.

264 Всъщност жалбоподателят се ограничава да изтъкне, че като се има предвид, че целта на отчитането на повторността била да се възпре дадено предприятие от извършването на нови нарушения на конкурентното право, в случая бил нарушен принципът на пропорционалност, тъй като, от една страна, считано от 2000 г. той вече не бил виновен за такива действия, и от друга страна, административните и съдебни производства, които вече били проведени във връзка с картела, предмет на спорното решение, неминуемо са имали възпиращ ефект.

265 Следва обаче да се припомни, че в точка 577 от обжалваното решение Общият съд е приел, че не било изключено заплахата от налагане на санкция, тежала над жалбоподателя през целия период на разследването и налагането два пъти на санкция да са породили известно възпиращо действие. Общият съд обаче не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че „все пак именно санкцията, тоест заплащането на наложената от Комисията глоба в увеличен поради повторност на нарушението размер, действително възпира дадено предприятие да извърши отново нарушение на правилата в областта на конкуренцията“.

266 При всички случаи жалбоподателят не е доказал, че самият факт на изтичане на значителен период от време между нарушенията, взети предвид за целите на отчитането на повторността, и приемането от Комисията на спорното решение, е довел до непропорционалност на това отчитане.

267 Този извод не се поставя под съмнение от останалите доводи на жалбоподателя.

268 Първо, Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е постановил, че Комисията е имала право да счете, от една страна, че приемането на ново решение, с което се установява участието на жалбоподателя в картела, е било обосновано, наред с останалото, от целта да го възпре да извършва такива нарушения в бъдеще, и от друга страна, че този възпиращ ефект трябвало да се засили, като се приеме, че по отношение на последния е налице повторност на нарушението. Противно на поддържаното от жалбоподателя, фактът, че повторността е взета предвид както, за да се реши дали е целесъобразно да се приеме ново решение, с което се установява участието на жалбоподателя в нарушение, така и, за да се изчисли размерът на наложената му глоба, не представлява „дублиране“, което противоречи на принципа на пропорционалност.

269 Второ, вярно е, че принципът на пропорционалност изисква времето, изтекло между разглежданото нарушение и предходно неспазване на правилата за конкуренция да бъде отчетено, за да се прецени склонността на предприятието да се отклонява от тези правила (решение от 17 юни 2010 г., Lafarge/Комисия, C-413/08 P, EU:C:2010:346, т. 70 и 73). При все това този срок не е срокът, на който жалбоподателят се позовава в подкрепа на оплакването си, изведено от нарушение на принципа на пропорционалност.

270 Следователно първата част на седмото основание трябва да се отхвърли като неоснователна.

По втората част

– *Доводи на страните*

271 С втората част на седмото основание жалбоподателят поддържа, първо, че точки 580—595 от обжалваното решение са опорочени от липса на мотиви. Той посочва, че в първоинстанционното производство е изтъкнал, че увеличението на глобата поради повторност на нарушението е непропорционално, от една страна, с оглед на изтичането на изключително дълъг период от време и от друга страна, с оглед на „минималния“ характер на повторността на нарушението. Общият съд разгледал само втория от тези доводи.

272 Второ, увеличението с 50 % на глобата поради повторност на нарушението очевидно било непропорционално, тъй като спорното решение било прието повече от 30 години след решението за установяване на предходното нарушение. В това отношение Общият съд е трябвало да забележи противоречивия характер на спорното решение. Всъщност Комисията намалила с 50 % основния размер на глобата предвид продължителността на производството, но не взела предвид тази продължителност на производството за целите на прилагането на увеличението поради повторност на нарушението. От съображения за последователност поради фактора време Комисията е трябвало да намали поне наполовина и процента на увеличение от 50 % поради повторност. Освен това поради самото си естество това увеличение не можело да надвишава размера на глобата. В случая обаче размерът на посоченото увеличение бил приблизително равен на двойния размер на глобата, която е щяла да бъде наложена на жалбоподателя, ако това отегчаващо обстоятелство не беше взето предвид.

273 Комисията поддържа, че жалбоподателят само повтаря доводите, които е изтъкнал пред Общия съд, и по този начин цели Съдът да извърши ново разглеждане на неговата първоинстанционна жалба. Следователно доводите на жалбоподателя били недопустими и във всички случаи неоснователни.

– *Съображения на Съда*

274 С втората част на седмото основание жалбоподателят поддържа, че Общият съд не е изпълнил задължението си да мотивира решенията си и е допуснал грешка при тълкуването на принципа на пропорционалност. Следователно, противно на твърденията на Комисията, посочената част трябва да се приеме за допустима.

275 При все това доводите на жалбоподателя са неоснователни.

276 На първо място, жалбоподателят упреква Общия съд, че не е отговорил на довода му, че приложеното от Комисията спрямо него увеличение поради повторност на нарушението било непропорционално предвид продължителността на производството. В това отношение следва да се отбележи, че в точки 565—579 от обжалваното решение Общият съд отхвърля довода на жалбоподателя, че констатацията за повторност на нарушението по отношение на него е несъвместима с принципа на пропорционалност. При това положение Общият съд вече не е бил длъжен да отговаря на довода на жалбоподателя, че този принцип не допуска и увеличаването на глобата поради повторност на нарушението.

277 На второ място, жалбоподателят не е доказал, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че като е фиксирала процента на увеличение на основния размер на глобата на 50 % поради повторност на нарушението, Комисията не е нарушила принципа на пропорционалност.

278 Следва да се добави, че фактът, че в спорното решение Комисията е намалила с 50 % основния размер на глобата поради продължителността на производството, като същевременно е приложила процент на увеличение на глобата поради повторност на нарушението, не разкрива никакво противоречие, тъй като тези два елемента са независими един от друг.

279 Накрая, като твърди, че увеличаване на глобата поради повторност на нарушението не можело да надвишава размера на глобата, жалбоподателят не излага никакво правно правило в подкрепа на това твърдение и извършва изчисление, което не само се оказва неправилно, но и се основава на хипотетично положение.

280 С оглед на гореизложеното втората част на седмото правно основание и следователно цялото това основание следва да се отхвърлят по същество.

По осмото основание

Доводи на страните

281 Осмото основание включва две части.

282 С първата част на това основание жалбоподателят поддържа, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като в точки 611—628 от обжалваното решение е приел, че Комисията не е нарушила принципа на равно третиране, като е приложила спрямо него пропорционално по-малко намаление на размера на глобата от това, което е било предоставено на Riva.

283 Според жалбоподателя от спорното решение е видно, че Riva, което е участвало в разглежданията в това решение картел в продължение на общо десет години и шест месеца, е получило намаление от 3 % от размера на глобата поради прекъсването на участието му за една година в частта от този картел, отнасяща се до ограничаването и контрола на производството или на продажбите. За сметка на това жалбоподателят, който е участвал в картела в продължение на седем години, се ползвал от намаление от 6 % за трите години, през които не е участвал в тази част от картела, тоест намаление само от 2 % за всяка от тези години.

284 С втората част на осмото основание жалбоподателят твърди, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като пропуснал да констатира, че причините, които Комисията изтъква, за да обоснове избора си за прилагане на различни намаления на глобата за идентични поведения, са просрочени.

285 Комисията счита тези доводи за недопустими. Жалбоподателят по същество само възпроизвеждал доводите, изложени в първоинстанционното производство. По този начин той се опитвал да поиска от Съда да преразгледа подадената в първоинстанционното производство жалба. При всички случаи доводите на жалбоподателя били явно неоснователни.

Съображения на Съда

286 Противно на твърденията на Комисията, двете части на осмото основание, доколкото се отнасят до грешки при прилагане на правото, за които се твърди, че са допуснати от Общия съд, са допустими.

287 Що се отнася до първата част, следва да се припомни, че принципът на равно третиране, закрепен в член 20 от Хартата, изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано (решение от 18 април 2024 г., Dumitrescu и др./Комисия и Съд, C-567/22 P—C-570/22 P, EU:C:2024:336, т. 65 и 67 и цитираната съдебна практика).

288 В случая от обжалваното решение е видно, че в спорното решение Комисията е констатирала, от една страна, че както жалбоподателят, така и Riva са участвали в картела, предмет на това решение, и от друга страна, че тези две предприятия не са участвали в определена част от този картел, жалбоподателят в продължение на три години, а Riva — в продължение на една година.

289 Както припомня Общият съд в точка 613 от обжалваното решение, при изчисляването на глобите, наложени на участвалите в картел предприятия, диференцираният подход спрямо съответните предприятия е присъщ за упражняването на правомощията, с които разполага Комисията в тази област. Всъщност в рамките на своето право на преценка Комисията е длъжна да индивидуализира санкцията в зависимост от поведението и особеностите на съответните предприятия, за да осигури във всеки отделен случай пълната ефективност на правилата на Съюза в областта на конкуренцията (решение от 13 юни 2013 г., Versalis/Комисия, C-511/11 P, EU:C:2013:386, т. 104 и цитираната съдебна практика).

290 От точки 615—617 от обжалваното решение е видно, че Комисията е обосновала разликата между съответните проценти на намаление с необходимостта да се претегли предоставеното намаление поради неучастие в даден компонент от картела в зависимост от продължителността на общото участие на всяко от предприятията в целия картел. Участието на жалбоподателя и на Riva в целия картел било важен фактор, който трябвало да се вземе предвид при преценката на разглежданото смекчаващо обстоятелство. Тъй като обаче общото участие в картела било по-продължително за Riva, ефектът от неучастието му в този компонент на картела бил по-значителен.

291 По-конкретно, в точка 622 от обжалваното решение Общият съд отбелязва, че за да определи намалението, което трябва да бъде предоставено на Riva, Комисията е взела предвид относителната тежест на участието на тези две предприятия в нарушението в съответствие с изискването за индивидуализиране на глобите, припомнено в точка 289 от настоящото решение. Така тя е приела, че тъй като цялостното участие в картела на Riva е било по-дълго от това на жалбоподателя, то неминуемо е било по-сериозно и че ефектът от неучастието му в определен компонент на картела бил още по-значителен.

292 Като приел в точка 323 от обжалваното решение, че този подход е в съответствие с принципа на равно третиране, Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото.

293 Всъщност е безспорно, че Комисията е предоставила на жалбоподателя намаление от 2 % годишно, що се отнася до периода, през който той не е участвал в компонента от разглеждания картел, докато за Riva намалението е било 3 %.

294 Вярно е, че при липсата на други доказателства, позволяващи да се диференцира участието на тези две предприятия в този картел, фактът, че Riva е участвало в посочения картел в продължение на десет години и шест месеца, означавал, че това участие е имало по-сериозни последици за конкуренцията от това на жалбоподателя, който е участвал в него само в продължение на седем години. Тази констатация обаче не може да бъде разширена по отношение на периодите, през които предприятията не са участвали в определен компонент от картела, тъй като неучастието им в този компонент по принцип е имало един и същ ефект върху конкуренцията.

295 Несъмнено е възможно намалението, предоставено поради неучастието в компонент от картела, да се претегли в зависимост от общата продължителност на участието на всяко от предприятията в този картел. В разглеждания случай обаче в продължение на три години, което представлява почти половината от участието му в посочения картел, жалбоподателят не е участвал в този компонент, докато Riva, в продължение на десет години и шест месеца от участието си в същия картел, не е участвало в посочения компонент само в продължение на една година.

296 Следователно при тези условия трябва да се приеме, че Комисията е третирала по различен начин сходни положения, без да представи основателна обосновка за тази разлика в третирането.

297 От това следва, че първата част на осмото основание следва да се уважи. При това положение обжалваното съдебно решение следва да се отмени, без да е необходимо произнасяне по втората част на това основание.

По жалбата пред Общия съд

298 Съгласно член 61, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз, когато жалбата е основателна, Съдът отменя решението на Общия съд. Той може сам да постанови окончателно решение по делото, когато фазата на производството позволява това.

299 В случая Съдът следва да постанови окончателно решение по делото, тъй като фазата на производството го позволява.

300 От точки 286—297 от настоящото решение е видно, че спорното решение не е съвместимо с принципа на равно третиране, доколкото с него на жалбоподателя се предоставя намаление от 2 % годишно на размера на глобата за период, през който той не е участвал в компонент от разглеждания картел, въпреки че поради същите съображения с него се предоставя намаление от 3 % на Riva. След като Съдът установи незаконосъобразността на спорното решение на Комисията, при упражняването на своето правомощие за пълен съдебен контрол той може да замени преценката на Комисията със своя и съответно да отмени, намали или увеличи наложената глоба. Това правомощие се упражнява, като се вземат

предвид всички фактически обстоятелства (решение от 12 ноември 2014 г., Guardian Industries и Guardian Europe/Комисия, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, т. 78 и цитираната съдебна практика). В случая, упражнявайки правомощието си за пълен съдебен контрол, Съдът счита, че процентът на намаляване на размера на глобата с 3 % годишно би трябвало да се приложи и по отношение на жалбоподателя.

301 От това следва, че размерът на глобата, наложена на жалбоподателя със спорното решение, се определя на 2 165 000 евро.

По съдебните разноски

302 Съгласно член 184, параграф 2 от Процедурния правилник, когато жалбата е основателна и Съдът се произнася окончателно по спора, той се произнася по съдебните разноски.

303 Съгласно член 138, параграф 3 от този правилник, приложим по силата на член 184, параграф 1 от същия към производството по обжалване на актове на Общия съд, ако всяка от страните е загубила по едно или няколко от предявените основания, всяка страна понася направените от нея съдебни разноски.

304 Тъй като жалбоподателят и Комисията са загубили съответно по едно или няколко от предявените основания, те следва да понесат направените от тях съдебни разноски в първоинстанционното производство и в производството по обжалване.

По изложените съображения Съдът (шести състав) реши:

1) **Отменя точка 1 от диспозитива на решението на Общия съд на Европейския съюз от 9 ноември 2022 г., Ferriere Nord/Комисия (T-667/19, EU:T:2022:692), доколкото с нея се отхвърлят оплакванията на Ferriere Nord SpA в деветото основание в първоинстанционното производство за нарушение на принципа на равно третиране.**

2) **Отхвърля жалбата в останалата ѝ част.**

3) **Отменя член 2, параграф 3 от Решение C(2019) 4969 final на Комисията от 4 юли 2019 година относно нарушение на член 65 от Договора за ЕОВС (дело AT.37956 — Арматурна стомана).**

4) **Определя на 2 165 000 евро размера на глобата, която е наложена на Ferriere Nord SpA в член 2, параграф 3 от Решение C(2019) 4969 final.**

5) **Ferriere Nord SpA и Европейската комисия понасят направените от тях съдебни разноски в първоинстанционното производство и в производството по обжалване.**

Подписи